

Velike borbene tradicije združujejo kolektive železničarjev v organizacijo, ki z enotno voljo in akcijo izvršujejo odgovorne naloge v naši socialistični stvarnosti. Tudi celjski železničarji bodo svoj praznik počastili s polno zavestjo, da ustvarjajo svoji domovini boljše bodočnost. Celjski delovni kolektiv železničarjev bo svoj praznik počastil s kulturnimi in fizikalnimi prireditvami ter komemoracijo padlim žrtvam.

Savinjski vestnik

CELJE, 12. aprila 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

LETO V. ŠTEV. 15. — CENA 6 DIN

Urednik: Tona Maslo. Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. Poštni predal 123. Telefon 7. Čekovni račun št. 630-1-9032-12 pri Narodni banki FLRJ v Celju. Tiska Celjska tiskarna v Celju. Četletna naročnina 75, polletna 150, celoletna 300 din. Savinjski vestnik izhaja vsako soboto.

Izvoz savinjskega hmelja

Naš slovenski — savinjski hmelj, znameniti »golding«, spada med plemenite svetovne hmelje, kakršne pridelujejo poleg nas samo še Nemčija in CSR. To dejstvo je izredne važnosti, ker predstavlja količina proizvodnje plemenitih hmeljev v primerjavi s celokupno količino svetovne proizvodnje hmelja samo ca. 20%; to se pravi, da je visoko kvaliteten hmelj v svetu komaj ca. 1/3 svetovne proizvodnje.

Pred vojno te odlike našega hmelja ni nihče pravilno izkoristil in nešteti posredovalci doma in v svetu so se bogatili na račun naših hmeljarjev. Takoj po osvoboditvi pa je bila na iniciativo

Kakor je iz vsega tega razvidno, imamo z našo združeno hmeljarsko organizacijo prednosti, katerih druge hmelj pridelujoče države nimajo in zato je ta način dela tak, da štiti interese našega hmeljarstva in s tem tudi interese naše države, ki je živo zainteresirana na dobrem in uspešnem poslovanju naših izvoznih gospodarskih organizacij. Pravtako pa imajo od tega korist tudi naši združniki med katerimi so državna posestva, kmetijske delovne zadrage, združne ekonomije in privatni proizvajalci hmelja, ker iz 8% participacije na devizah nabavljajo za potrebe hmeljarstva traktorje in razne

najboljših hmeljarjev ustanovljena združna organizacija to je »HMEZAD«, hmeljarska zadruga z o. j. v Zalcu, ki je postala v kratkem času predstavnica prav vseh naših hmeljarjev in je kot taka prevzela trgovino s hmeljem v svoje roke. Sistematično delo zadruge pri odkupu, prodaji in izvozu hmelja je rodilo zelo dobre rezultate: hmelj se sortira v posamezne vrste po enotnih vidikih, kar je za oceno kvalitete zelo važno; inozemski interesenti dobijo lahko naš hmelj samo od enega prodajalca to je Hmezada, s čimer je izločeno vsako posredništvo in zaradi česar zadruga lahko dosega najvišje dosegljive cene na svetovnem trgu; so lidno in točno izpolnjevanje pogodbenih obvez od strani zadruge nasproti inozemskim kupcem nam je pri največjih kupcih hmelja v svetu ustvarilo veliko zaupanje, ki je v zunanji trgovini še prav posebno pomembno; inozemski kupci nimajo izdatkov z urgencami, kontrolnimi potovanji, plačevanje svojih eventualnih zapnikov, vsled česar so nam pripravljene plačevati boljše cene kot drugod, kjer morajo kalkulirati z vsemi zgoraj navedenimi izdatki itd.

druge stroje ter priključne dele za mehanizacijo obdelave in ostala za proizvodnjo hmelja potrebna sredstva: umetna gnojila, zaščitna sredstva, transportna sredstva itd., kar se vse v Savinjski dolini že vrši.

Gotovo bo čitatelje Savinjskega vestnika še zanimalo, v katere države po svetu pravzaprav gre naš hmelj. Če bi ga imeli dovolj, bi ga lahko prodajali tudi v razne države Azije in Afrike. Zaskrat imamo za letošnji pridelek zaključene pogodbe ali jih pa bomo v najkrajšem času zaključili z naslednjimi državami Amerike in Evrope: Združene države Amerike, Argentina, Avstralija, Belgija, Anglija, Holandska, Italija, Finska, Danska, Švica, Francija, Norveška in Švedska. Verjetno pa bomo letošnji pridelek poslali tudi v Egipt, Eritrejo in Palestino in mogoče še kam drugam.

Kakor vidite je naš hmelj v svetu iskano blago, zato naj vsi, ki imajo direktno ali indirektno opraviti z njim, storijo vse, kar je v njihovi moči, da bomo proizvajali več hmelja in da bomo imeli od leta do leta boljše kvaliteto, ker bo kmalu prišel čas, ko bo kakovost odločujoč činitelj pri vnovevanju našega hmelja.

Ob zaključku izobraževalnih tečajev v šoštanjskem okraju

Okrajni svet za prosveto v Šoštanju je pri organiziranju izobraževalnih tečajev v zimski sezoni 1951-52 dosegel pomembne uspehe. Po vseh krajih, kjer so bili organizirani tečaji, se je pokazalo, da je bilo kmečko ljudstvo bolj dostopno za izobraževalne tečaje, če se je poleg izobraževalnih vršil tudi praktični tečaj, kot gospodinjski, za krojenje in radioamaterski. Najboljše uspehe sta dosegla tečaja v Mozirju in v Novi Stifci.

V Mozirju so imeli kar dva tečaja — kmetijsko izobraževalnega in gospodinjskega. Kmetijsko izobraževalni tečaj je trajal en mesec, obiskovalo ga je 26 kmečkih fantov iz Smihela, Ljubije, Lepe njive in Mozirja. Poleg strokovne usposobljenosti so imeli še slovensčino, računstvo, biologijo, zgodovino in zemljepis. Za gospodinjski tečaj pa je bilo toliko zanimanja, da so morali organizirati dva tečaja. Prvi je bil od 1. okt. do 31. decembra, drugi pa od 1. januarja do 15. aprila. Oba tečaja je posečalo 44 žena in deklet iz Mozirja, Smihela, Lepe njive ter celo dve tovarišici iz Luč. Gospodinjski tečaj bo zaključen 15. aprila, v nedeljo 6. aprila pa so tečajnice priredile gospodinjsko razstavo v Mozirju. Gospodinjski tečaj vodi z uspehom tov. Marija Kocbek.

V Novi Stifci so imeli splošno izobraževalni tečaj z radioamaterskim tečajem. Poleg strokovnega tečaja imajo še računstvo, slovensčino, združništvo, biologijo in živnozdravstvo. Značilno za Novoštifčane je, da so vsako leto najboljše, za kar ima zasluge šolski upravitelj Anton Senica. Splošno izobraževalni tečaj se je končal konec februarja, dočim radioamaterski še traja. Gospodinjski tečaj v Rečici ob Savinji poseča 40 tečajnic, v Šoštanju pa 26 tečajnic. V Šoštanju je bil tudi kmetijski tečaj, ki je imel 16 udeležencev. V Smihelu je obiskovalo celodnevni kuharsko-krojni tečaj 23 tečajnic. V Gornjem gradu so imeli od 6. novembra

1951 do začetka februarja letos dvakrat tedensko gospodinjsko-šivni tečaj, ki ga je obiskovalo 32 žena in deklet. Tudi v Ljubnem so imele žene in dekleta trikrat tedensko gospodinjski tečaj z udeležbo 37 tečajnic, ki so se tudi naučile računstva, petja in pletenja, dočim so imeli v Topolšici izobraževalno-krojni tečaj. F. L.

Kaj je novega po svetu?

Sodišče v Lucii je izreklo obsodbo nad italijanskimi partizani-garibaldinci. Zaporne kazni znašajo pri treh, dosmrtna ječa, ki pa je bila sprejema na 30 let ječe, dva sta bila prav tako obsojena na 30 let, 36 pa jih je bilo obsojenih od 12 do 22 let ječe. Enajst jih je bilo oproščenih. Ta sramotna obsodba italijanskih partizanov mora zbuditi vest vsega človeštva in se mora razveljaviti. — V Tuniziji bo mešana tunizijsko-francoska komisija izvedla francoske reforme. — ZDA so izplačale doslej kot pomoč tujim državam 39 milijard dolarjev. — Na pogajanjih v Pan Mun Jomu so zastopniki Združenega poveljstva vložili ncvre predloge v zadevi graditve letališč med premirjem in imenovanja sovjetskega zastopnika za člana mednarodne komisije za nadzorstvo nad premirjem. Kitajci in Severnokorejci te predloge sedaj proučujejo. — Egiptovska vlada je opozorila Anglijo in ZDA, da bi bila predložite nove sudanske ustave v sedanjem trenutku, ko so v teku pogajanja med Londonom in Kairom, ovira za rešitev anglo-egiptovskega spora. — Predsednik perzijske vlade dr. Mosadik je sporočil Mednarodni banki, da bi želel obnoviti pogajanja. V to svrhu je stavil dva pogoja: v perzijski petrolejski industriji ne bi smeli biti zaposleni britanski strokovnjaki, temveč strokovnjaki iz nevtralnih držav; Mednarodna banka lahko prevzame vodstvo nad perzijsko petrolejsko industrijo le kot organ perzijske vlade.

LONDONSKA KONFERENCA SPOMINJA NA MÜNCHEN

Sedanja londonska konferenca o Trstu brez Jugoslavije, spominja na München. Načelno je nerazumljivo, da proučujejo odločitve, pri kateri je Jugoslavija življenjsko zainteresirana in da se pri tem ne posvetujejo z njo, odnosno da formulirajo odločitve, pri čemer ona ne sodeluje. Tako so odločili svoje dni v Münchenu o usodi Češkoslovaške in to v toliki meri, da so tej deželi celo prepovedali udeležbo pri njihovih razgovorih.

ŠE VEDNO DEMONSTRACIJE

Iz raznih mest in krajev v državi prihajajo vesti o ponovnih demonstracijah zaradi barantanja v Londonu. Demonstranti zahtevajo, da prenehajo vsi razgovori o Trstu, pri katerih ne sodeluje Jugoslavija.

Tudi Okrajna lovška zveza v Celju je poslala z občnega zbora protestno resolucijo predsedniku vlade LRS Mihi Marinku, v kateri lovci ogorčeno obsojajo metode, s katerimi hočejo italijanski fašisti rešiti tržiško vprašanje.

V celjski okolici so vključeni v organizacijo Zveze borcev skoraj vsi nekdanji borci

Okrajni odbor Zveze borcev Celje-okolica je imel v nedeljo v Celju občni zbor. Zborovanja se je udeležilo preko 100 delegatov. Poročilo v delu v minulnem poslovnem letu je bilo zelo plodno. V mnogih krajih so postavili spomenike in odkrili spominske plošče padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Z delno priključitvijo poljanskega okraja se je pomnožilo tudi število članstva, tako da šteje danes organizacija v Celju-okolici preko pet tisoč članov. V krajevnih odborih zvez so razdelili okrog 900 spomenic svojcem padlih borcev, žrtvam fašističnega terorja pa okrog 800. Borci iz okraja so sodelovali pri partizanskem manevru in v patroljah v proslavo praznika 22. julija.

V celjskem okraju so končno vključeni v Zvezo borcev z malo izjemami vsi nekdanji borci in podporniki narodnoosvobodilne borbe. Zunaj organizacije so ostali le redki.

Na zborovanju so kritizirali nekatere krajevne zveze, ki so bile pri svojem delu premalo agilne.

Na občnem zboru sta bila navzoča general Peter Štante in zastopnik Glavnega odbora Zveze borcev iz Ljubljane Mitja Ribičič. V svojih govorih sta nakazala smernice, po katerih naj bi delovali odbori krajevnih zvez ZB, da bodo imeli uspehe pri svojem delu.

»Povrtnina« bo tudi letos izpolnila svoje naloge

Pred kratkim smo čitali v »Savinjskem vestniku« članek pod naslovom »Na trgu je oživel, toda...«.

Bojazen avtorja, češ da podjetja ne bodo sposobna izvršiti intervencijo na trgu, je odveč, ker so podjetja v tem pogledu dokazala dovolj sposobnosti pri uspešni intervenciji v letu 1951 in sicer pri raznih življenjsko važnih artiklih, kot je krompir, razna zelenjava in ostali poljski pridelki. Zato je avtor lahko popolnoma prepričan, da bo intervencija tudi v letu 1952 prav gotovo uspešna v korist potrošnika.

Avtor posebno zameri »Povrtnini«, češ da se to podjetje bavi z raznimi artikli, ki ne spadajo v delokrog tega podjetja. Med drugim navaja, da ima podjetje v prodaji lešnike, orehe, suhe slive, rozine in konzerve, kar pa spada pod povrtnino in sadje.

Kritizirana je tudi mesnica podjetja »Povrtnina«. Mnenja smo, da bi jo morali pohvaliti, ker je vršila važno nalogo v najbolj kritičnem času, ko ni bilo zadostnih količin mesa na razpolago in je preskrbovala precejšnji del celjskih potrošnikov s kvalitetnim mesom.

»Povrtnina« Celje je v letu 1951 postavila na celjski trg okoli 3.200.000 kg raznih kmetijskih proizvodov. Res je, da je po potrebi podjetje prodajalo gotove količine blaga tudi na debelo, ali to je bilo neobhodno potrebno za čim uspešnejšo intervencijo bodisi v ceni ali v kvaliteti, nikdar pa podjetje »Povrtnina« ni plasiralo na debelo blaga, ki je bilo potrebno na celjskem trgu, temveč le količine, ki so bile odveč. Odvišne količine so v prvi vrsti plasirali v bližnje industrijske centre kot je Velenje, Šoštanj ter razna zdravilišča in ustanove, do katerih ima podjetje dolžnosti in obveznosti. Nadalje navaja avtor, da bi se lahko nabavilo dovolj zelenjave v bližnji okolici Celja. V bližnji okolici omenjene zelenjave v zimskih mesecih ni dobiti, ker je ta zelenjava le v južnih krajih ob morju. Glede finančnih sredstev v podjetjih je jasno, da so to državna podjetja, ki

Delo mladine

v celjski okolici

je bilo uspešno

V nedeljo dopoldne je bila v mali dvorani Doma OF v Celju v mladinska konferenca celjskega okoliškega okraja. Konferenca so se udeležili poleg 205 delegatov mladinskih aktivov iz okraja Celje-okolica in delegatov iz aktivov delno priključnega poljanskega okraja, tudi sekretar okrajnega komiteja KPS za Celje-okolico Vinko Sumrada, organizacijski sekretar CK LMS Stane Repar, zastopnik JLA ter sekretarji okrajnih mladinskih komitejev iz Celjemesta, Šoštanja, Maribora-okolice, Krškega in Trbovelj.

Poročilo o delu in problemih mladinske organizacije je podala sekretarka okrajnega komiteja Celje-okolica tov. Anica Ahac.

Iz poročila je posneti, da so bili doseženi precejšnji rezultati pri vključevanju mladine v društva in razširitvi organizacije. Najbolj aktivna je bila mladina v tekmovaljih ob priliki de-

sete obletnice OF, za praznik 22. julija in ob 10 letnici ustanovitve JLA.

Razprava o poročilu je bila prav živahna. Delegati so iznašli probleme in uspehe v svojih aktivih. Z ogorčenjem je mladina diskutirala o dogodkih v Trstu in obsodila ireferentno gonjo v Italiji in v Trstu proti jugoslovanskim narodom. V tej zadevi je bila poslana protetna resolucija tov. Kardelju in Centralnemu komiteju ljudske mladine Jugoslavije.

Za najboljše aktivne so bili proglašeni Zelezarna Store kot delavski aktiv, Loče kot kmečki aktiv in nižja gostinska šola v Rogaški Slatini. Ti aktivni so prejeli prehodne zastavice, dočim je Kmečki aktiv Drešinja vas prejel dva šaha. Najboljši mladinski funkcionarji so prejeli 6 knjig.

Na kraju so sprejeli sklepe za nadaljnje delo. Sklenili so, da bodo povečali svoj politični vpliv in budnost proti sovražnim vplivom protiljudskega klera in drugim sovražnim vplivom. Mladino se mora še nadalje vključevati v društva. Mladina se naj temeljito pripravila na mladinske dneve, ki bodo v 14 središčih okraja. Zaključek mladinskih dni bo v mesecu juniju v Celju z mladinskim festivalom. Mladina naj sodeluje pri proslavah državnih praznikov.

Sprejeli so tudi dvomesečno tekmovalno aktivov na čast delavskega praznika 1. maja in rojstnega dne maršala Tita. Večja disciplina naj se uvede pri pobiranju in odvajanju članarine.

Mladinski aktivni morajo takoj pričeti z mobilizacijo mladine za mladinske delovne brigade.

Iz zasedanja plenuma Ljudske prosvete za okraj Celje-okolica

Pred nedavnim je bilo v Celju zasedanje plenuma Ljudske prosvete za okraj Celje-okolico. Izvoljeni delegati so se plenuma v dokaj lepem številu udeležili in s tem pokazali, da z odgovornostjo prevzemajo dolžnost, katero jim je naložila okrajna skupščina Ljudske prosvete.

Delegati so posvetili posebno skrb poglobljanju društvenega notranjega življenja, borbi proti vdiranju kleri-

kalnih, malomeščanskih in drugih nezdravih pojavov v ljudskoprosvetno delo, vključevanje mladine v ljudskoprosvetna društva, ustanavljanju ljudskoprosvetnih organizacij v kulturno zaostalih krajih. Poleg tega so delegati obravnavali finančno plat Ljudske prosvete, govorili so o gradnji okrajnega letnega gledališča in o ustanovitvi izposojevalnice kostumov.

Vsi navzoči so sprejeli sklep, da je treba pojačiti borbo za napredno vsebino ljudskoprosvetnega dela, ki je z napačnim pojmovanjem demokratizacije našega javnega življenja, dobilo predvsem v kulturnometniških skupinah izven ljudskoprosvetnih društev plehak, in včasih celo škodljiv značaj. S tem v zvezi je treba pojačiti borbo proti vplivom klerikalizma, ki ima ponekod močno oporo v gasilskih društvih, in proti vdiranju malomeščanske miselnosti v področje Ljudske prosvete.

Da bodo društva sposobna ta sklep uresničiti, je potrebno, da se organizacijsko utrdijo in zaživijo tako notranje življenje, ki bo zblížalo vse članse osnovnih ljudskoprosvetnih organizacij ter jih povežalo v borben kolektiv. Ne samo igranje in petje, temveč tudi diskusijski krožki, skupinski izleti, obiski raznih tovarn, predstav sodnih društev itd.) Prav tako pa se morajo društva tesneje povezati z ostalimi množičnimi organizacijami.

Da se omogoči razvoj ljudskoprosvetnega dela v zaostalih krajih, so delegati sklenili, da bodo močnejša društva prevzela nad temi kraji patronate, jih večkrat obiskala s svojimi kulturno-umetniškimi skupinami ter s tem vzbudila pri njih zanimanje za lastno kulturnoprosvetno delo.

Po ugotovitvi, da je v društvih zastopane vse premlado mladine, je plenum sklenil, to stanje v bodoče v prid mladini izboljšati ter posvetiti posebno skrb ustanavljanju mladinskih in pionirskih društev in sekcij.

Poleg še ostalih sklepov, ki jih je sprejel plenum, je eden izmed najvažnejših sklepov o ustanovitvi lastne izposojevalnice za kostume. Ta naj bi društvo omogočila izposojanje gledaliških oblek, ne da bi bilo treba te iskati koderkoli, odnosno se voziti ponje v Ljubljano, pri čemer izgubljajo na času in si večajo stroške prevoza.

Vsekakor je živahna diskusija, katere rezultat so bili konkretni sklepi, pokazala, da je na področju Ljudske prosvete mnogo perečih vprašanj, katere pa bodo lahko vztrajni ljudskoprosvetni delavci, ob pomoči ostalih množičnih organizacij, uspešno rešili. M. I.

Nevarni škodljivci iz Tovarne emajlirane posode v Celju so prejeli zasluženo kazen

Veliko zanimanje je vladalo v Celju te dni za obravnavo, ki je bila pred okroglim sodiščem proti skupini škodljivcev iz Tovarne emajlirane posode v Celju. Dvorana Sindikalnega doma, kjer se je obravnavo vršila, je bila pretresna za vse, ki so hoteli neposredno slišati o početju peščice pokvarjenec, pa je prav, da se tudi širša javnost s tem seznaní.

Na zatožni klopi so se znašli Zupanc Jože, strojni ključavničar iz Celja, in Gorišek Ivan, ključavničarski pomočnik iz Teharja, Avšič Franc, mehanik iz Celja, Stanič Ivan, predelavec iz Celja, Kumer Franc, ključavničar iz Celja, Rebernik Vladislav, pleskar iz Celja, Nidorfer Maks, ključavničar, Velenšek Martin, predelavec, oba iz Celja, vsi zaposleni v tovarni, potem Trdin Benedikt, ključavničar iz Arje vasi, in Skamen Ivan, električar, oba svojčas uslužbeni v tovarni, in končno Tomac Ema in Zupanc Slavica, gospodinjci iz Zagreba, obe soročnici Zupanc Jožeta.

Delovanje obtožencev je šlo predvsem za tem, da so v tovarni kradli izdelke, potrošni material in orodje ter celo elektromotor iz ekonomije in da so nakradno blago prodajali raznim prepukovalcem, ali pa kot Tomac Ema na trgu v Zagrebu. Te tatvine so izvrševali posamezni obdolženci na čelu z Zupanc Jožetom vsaj od začetka leta 1948 dalje, če že ne prej in samo s tem oškodovali tovarno za preko 1 milijon dinarjev vrednosti, računano po tržni ceni. Ukrađenih je bilo po skromni ceni preko 5000 navadnih kročnikov, preko 600 komadov izdelkov, pripravljenih za izvoz, večje število umivalnikov in še razna drobna posoda, računano po navedbah samih storilcev, ki pa niti več ne vedo, koliko vsega so v treh letih pokradli. Že samo to dejstvo, posebej pa način, kako so storilci izvrševali tatvine, ko so vlamljali v tovarniške obratne prostore, nekajkrat celo skozi streho, kako so si vnaprej pripravljali posodo v razna skrivališča, jo na najrazličnejše načine iznašali iz tovarne, kjer je kupec navadno že čakal na blago, dalje da so izkoriščali službo dežurnih ključavničarjev, kontrolna služba v tovarni ni bila vedno na mestu, ali pa so si pomagali z direktnim podkupovanjem — kaže na to, da je bila v tovarni na delu dobro

organizirana tolpa tatov in vlomilcev razdeljena v več skupin. Te skupine so bile tako rekoč dnevno v akciji, za njimi pa so stali Zupanc, Gorišek in Velenšek s svojimi zahtevami po posodi, češ da bodo prišli kupci. Iz takšnega delovanja je razvidna posebna brezbržnost do skupnosti pri veliki večini vseh udeležencev, ki so se iz tatov zaradi lahkega zaslužka v teku let razvili v prave saboterje z direktnim namenom, škodovati narodnemu gospodarstvu.

Najbolj podjetna člana te družine, Zupanc in Gorišek, sta tak namen direktnega škodljivstva pokazala še posebej z diverzijo v tovarni spomlad leta 1951, za katero je Zupanc napeljal Goriška, da jo je izvršil s tem, da je v novo moderno električno sušilno peč oddelka, ki dela za izvoz, položil granato z namenom, da bi povsem uničil to izredno važno napravo. Le srečen slučaj je bil, da učinek eksplozije ni bil večji. Kljub temu pa je zaradi izpada na proizvodnji zaradi popravila sušilnice nastala škoda za skupnost v višini skoraj 10 milijonov dinarjev. — Zupancu očitno to še ni zadoščalo. Poleg dnevnih sabotaž, ki jih je izvrševal tako rafinirano, da mu ni bilo mogoče priti na sled, je potem, ko sta se z Goriškom odločila, da pobegneta v inozemstvo, očitno zato, da bi tam nadaljevala s svojim delovanjem proti lastni državi, pripravljali Goriška, naj minira v tovarni generatorski cevovod v bližini acetilenske naprave. To je bilo pa celo Gorišku, ki se je sicer strinjal z vsako Zupancovo nasnovno, preveč ko je uvidel, da bi imela takšna eksplozija katastrofalne posledice za celotno tovarno, pa je izvršitev odklonil. — Zupanc ni odnehal, pa je nagovoril Goriška, naj vsaj navrti elektromotor, češ da bi bila to tudi lepa sabotaža.

Izbrpna, štiri dni trajajoča obravnavna pred okroglim sodiščem, ki jo je vodil predsednik sodišča Sok, je vsa ta dejstva in še druga zelo jasno osvetlila, tako da so številni poslušalci, zlasti iz vrst delovnega kolektiva tovarne, glasno dali duška ogorčenju nad pokvarjenostjo zločinskih združbe, zlasti pa njenega iniciatorja Zupanca. Ta se je tudi pred sodiščem pokazal povsem izpriženega, saj celo po predočitvah svojih sodelavcev pri zločinskem početju, razen ma-

lenkosti, ni priznal ničesar. Splošno mnenje, ki je prišlo do izraza že med obravnavo, zlasti pa ob koncu, je, da je upravičena zahteva javnega tožilca po strogem kaznovanju.

Obsojeni so bili: Zupanc Jože na smrt z ustrelitvijo, Gorišek Ivan na dosmrtni strogi zapor, Velenšek Martin na 15 let strogega zapora, Avšič Franc na 13 let strogega zapora, Stanič Ivan na 8 let strogega zapora, Kumer Franc na 10 let in 6 mesecev strogega zapora, Trdin Benedikt na 6 let strogega zapora, Rebernik Vladislav na 10 let strogega zapora, Nidorfer Maks na 1 leto strogega zapora, Skamen Ivan na 9 mesecev strogega zapora, Tomac Ema na 1 leto in 10 mesecev zapora pogojno za dobo 3 let in Zupanc Slavica na 2 meseca zapora pogojno za dobo 1 leta.

Ta obravnavna je tako pokazala, kakšnih metod se poslužuje sovražnik v namenu, ovirati našo gospodarsko graditev, pokazala je, kako se lahko maščuje prejemna budnost ne samo vodstva podjetja, ampak celotnega delovnega kolektiva. Temu, predvsem pa članom upravnega odbora in delavskega sveta, ki sedaj sami upravljajo povsem jim splošno ljudsko premoženje, sindikalni in partijski organizaciji, bo ta obravnavna lahko mnogo koristila in jih spodbujala, da to, kar so že dosegli pri izboljšanju prilik v tovarni, razvijajo dalje in povzdignejo podjetje na tisto mesto, ki mu v naši industriji pripada.

ZAKAJ JE BIL ŽUPNIK GRIL na zatožni klopi?

Pred dnevi je bila pred okrajnim sodiščem v Soštanju obravnavana v kazenski stvari zoper Gril Pavla, župnika iz Družmirja pri Soštanju. Zasebno tožbo je vložil Ledinek Franc, šofer bolnice za TBC v Topolšici.

Sodišče je obtožena Gril Pavla spoznalo za krivega, »da je dne 17. 9. 1951 v dopisu, ki ga je poslal dekanjskemu uradu v St. Ilju navedel Ledinek Francu očitno neresnično trditve v tem smislu, da prosi za spregled enega oklica, da se izogne nejubemu izjavljanju od strani izvestnih elementov, ker je v službi na topliči, da je torej o Ledinek Francu navajal nekaj neresničnega, kar utegne škodovati njegovi časti in dobremu imenu.« Toda to ni osamljen primer, saj je n. pr. pri spregledu dveh oklicev ženina in neveste Klančnik Franca in Rotnik Terezije iz okolice Soštanj, v dopisu škofjskemu ordinariatu v Mariboru navedel, »da bi se rada izognila neprilicam, ki so znane, (g. župnik, katere so te neprilike?) ker sta oba zaročena v državni službi!«

To njegovo prepričanje za Soštanj ni novost. Da to podkrepimo, navedimo izmed mnogih primerov le enega. V stari Jugoslaviji je počeval verouk na soštanskih šolah, toda v šolah ni počeval samo verouk, ker je bil to le njegov postranski nauk. Baval se je predvsem s »politično« vzgojo. V letu 1938 je »učil« učence strokovnih šol, da je Frankov režim v Španiji hvale vreden. Učenec Lihteneger Franc ga je nato vprašal, zakaj papež blagoslovlja orožje španskih fašistov. Grila je to zmedlo in na to vprašanje ni odgovoril, pač pa je zadržano omenil, da se naj učenci ne vtikajo v njegovo razlago, saj še velja izrek: »Ne glejte kaj delam, temveč poslušajte me!« No, Gril Pavla je zanimalo še več. Pri Lihtenegerju je na vsak način hotel zvedeti, ali so Ivan Röck-Biba, Dušan in Božo Mravljak, Karel Destovnik-Kajuh in še drugi, komunisti, kje se sestajajo in pd. Te prvoborce delavskega razreda so nato vtaknili v stare jugoslovanske zapore, jih pretepali, preganjali, skratka prenašali so najhujše tegobe klerske politike takratnih vlad. Takšen je bil! Ni čuda, če ga je takšna politika pripeljala na zatožno klopi.

Obtoženi je v obravnavi priznal, da je v enem izmed svojih dopisov, ki ga je dne 17. 9. 1951 poslal na dekanjski urad v St. Ilj zapisal, da naj naslov spregleda tretji oklic, »da se zaročena izogneta nejubemu izjavljanju od strani neklih elementov, ker sta oba v službi« itd. Pod »nekimi elementi« župnik Gril baje, kakor je v razpravi povedal ni mislil niti organov oblasti niti Par-

S KONFERENCE ORGANIZACIJE SLEPIH V CELJU

Podružnica združenja slepih v Celju je v mesecu marcu sklicala letno konferenco. Konferenci je prisostvoval predsednik republiškega odbora združenja slepih tov. Pleško. V daljšem referatu je nakazal naloge in delo organizacije. Po danem poročilu starega upravnega odbora o delu v preteklem letu, je bil izvoljen nov odbor pod predsedstvom tov. Ivana Ograjenška iz Celja.

Vse slepe na območju Celja in okolice vabimo, da se včlanijo v organizacijo. Prijave pošljite na naslov: OLO Celje-okolica — Svet za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo — podružnica slepih, Celje.

Naš list je že pisal o poslovanju v celjskem župnišču pod vodstvom opata dr. Kovačiča. Javnost smo seznanili tudi s tem, kako je izkoriščal verska čustva vernikov v svojo korist, kako se je bavil s prepovedano trgovino in kako je goljufal državo z utajo denarnih dohodkov, ki jih je sprejemal za razne verske obrede, za katere bi moral odvajati, kot vsi davkoplačevalci, davek državi. V svojem sovraštvu do ljudske oblasti je šel še dalje: Na skrivaj je opravljal krste otrok, ne da bi za to vedeli starši, z namenom, da bi ustvarjal razdore v zavednih družinah. V posredniških poslih za spregled oklicev pa se je izražal, da je treba želji za spregled oklicev ugoditi, ker bosta sicer zakonca »preganjana«. Se več. Kot ogorčen protivnik ljudske oblasti in socializma se je vtikal tudi v politiko ter »prerokoval« svojim maloštevilnim simpatizerjem usodo naše države, seveda tako, kot si sam želi.

Odmev v javnosti na te objavljene stvari je bil že takrat na splošno pozitivni. Bili so pa še posamezniki, ki ali niso hoteli ali iz nevednosti in zaupanja — v dušnega pastirja — niso mogli verjeti, da je vse to res. Tisti, ki niso hoteli verjeti, so to tolmačili kot izraz gonje proti Cerkvi in duhovščini na splošno. Saj je to znana parola reakcije, s katero hoče potvarjati dejstva in ukrepe proti posameznikom ter jih izenačevati s splošno politiko do Cerkve.

Vsakomur je jasno, da je Cerkev ločena od države in nihče še ni bil zaradi verskega prepričanja preganjan. Vsekakor pa ne moremo dovoliti, da se

pod krinko vere skrivajo razna kazniva dejanja, ali celo sovražna dejavnost za kar mora dati odgovor vsak naš državljan, če se takšna dejavnost dokaže.

Zato pogledimo nekaj dejstev, ki jih je ugotovila obravnavna proti dr. Kovačiču. Na njej se je izkazalo, da opat ni »nedolžna ovca«, temveč ljudski škodljivec, ki gleda le na svoje sebične koristi in si želi povratka na staro. Blagor ljudstvu mi ni mar. Ljudsko oblast pa cinično prezira in se ji posmehuje, ker je zagrizen sovražnik delovnega ljudstva.

Dr. Kovačič je razširjal sovražne vesti, kot n. pr., da petletni plan ni dosegel svojega namena, da produkcija pada, da je naša demokracija dejansko diktatura, da ljudstvo nima zaupanja v zakon, da je industrializacija države drag eksperiment, ki se ne more obnesti itd. Govoril je tudi, da bo končno pri nas le zmogala »resnična demokracija«, ki jo bodo uvedle zapadne kapitalistične države, da je oficirski kader JLA razdeljen na dva tabora, t. j. v Titu zveste pripadnike in informbirojce, da je ljudstvo z odkupi in davki do kraja izmogoženo, da je kmetijstvo v zastoju, da ni pri nas verske svobode, da se na vse načine omejuje verski pouk mladine, da so napadi na duhovnike insecurirani in navaja za to ptujске dogodke v letu 1951. Podobno propagando je vodil v župnišču in drugod, zlasti če je smatral, da ima opravka s svojim somišljenikom. Vsako težavo, ki se je pojavila pri graditvi socializma, je skušal izkoristiti zato, da bi rušil zaupanje ljudstva v oblast s tem, da je te težave tendenčno razpihoval. V razširjanju sovražne propagande je bil tako drzen, da je celo državnemu uslužbencu Janku Rotu »dokazoval«, da to ni oblast, temveč komunistična drhal. Pred sodiščem je dr. Kovačič zatrjeval, da je Ciril-Metodovo društvo ustanovljeno po navodilih in volji KP, oziroma da je to privesek OF za borbo proti Katoliški cerkvi.

Prvotljuski odnos dr. Kovačiča so dokazale tudi priče, zbrane listine in osebna korespondenca. Celotno njegovo kaplan Žagar ga opisuje kot človeka, ki se ne strinja z današnjim državnim in družbeno ureditvijo, seveda s farizejskim zavijanjem, da gre le za »ideološko nasprotje«.

Sedaj pa še nekaj o »poštenosti« dr. Kovačiča. Preiskava je ugotovila, da je od 1. februarja 1950 do 1. novembra 1951 utajil na dohodku iz nagrad za opravljene verske obrede preko 340.000 din. Povsem je utajil dohodke od rojstev, od odkodnine za cerkvene sedeže v višini preko 140.000 din, od prostovoljnih prispevkov preko 550.000 din, na dohodkih za tako imenovane oddane maše iz prejšnjih let pa okoli 300.000 dinarjev. V istem času pa je razposlal raznim duhovnikom v državi 726.995 dinarjev, od katere vsote bi bilo treba plačati 34.169 din davka. Pri vseh teh dohodkih, ki niti ne izkazujejo celotnega »gospodarskega« poslovanja župnišča v Celju pod vodstvom opata dr. Kovačiča, je še iskal dovoljenje za nabiranje prostovoljnih prispevkov. Ko mu je bilo to odklonjeno, je zatrjeval, da se Cerkev v vseh ozirih ovira, pri tem pa še ponujal spravilo, češ, »dovolite mi, da zbiram denarna sredstva, pa bo tudi moj odnos do ljudske oblasti drugačen«. Poleg tega se je pečal z nedopustnim trgovanjem. Od Jožefe Plančariča iz Trzišča na Dolenjskem je sprejemal v prodajo rožne vence ter jih v večjih količinah (vsaj 700) prodajal po ceni od 100 do 150 din za komad.

Vsled teh dejstev se je dr. Kovačič moral zagovarjati pred sodiščem, ki ga je spoznalo krivim in obsodilo za kazniva dejanja sovražne propagande, utaje davka ter za nedopustno trgovino na 2 leti in 7 mesecev strogega zapora, na 8000 din denarne kazni in na omejitve državljskih pravic za dobo enega leta.

SODNA KRONIKA

Trgovski poslovanje v KZ Frankolovo Hren Stanko je leta 1950 vzel iz blagajne 20.000 din ter ta denar porabil v Kopru za nakup raznih predmetov. Ko se je vozil vjaven s kolesom po Akerčevi ulici v Celju, je podrl na tla dva vožaka in ju lahko telesno poskodoval. Okrajno sodišče v Celju mu je prisodilo tri mesece zapora. — Za tatvino moškega kolesa bo sedel 4 mesece 24-letni Anton Šinkovec, delavec iz Areline pri Vojniku. — Z neupravičeno trgovino sta se pečala v okolici Zaleca 24-letni Tomo Pavlič in 23-letni Franjo Grabovec iz Hrvaškega. Prodajala sta ročne ure, kamenčke za višalnice in uhane. Nagrada vsakemu je en mesec in 20 dni brezplačnega bivanja za rešetkami. — 55-letni delavec v Železarni v Štork Jurij Motoh je v jeseni 1951 z dvorišča točilnice Haluzan v Celju ukradel žensko kolo, last Antonije Haluzan. Sedel bo 5 mesecev. — Zlato žepno uro, vredno 20.000 din je 21. februarja 1952 ukradla Ribič Matilda Alojziju Potočniku v Zavodni pri Celju. Sedela bo 3 mesece. — 49-letni ključavničar Vinko Jane iz Vrba pri Zalcu je bil obsojen na 21 dni zapora, ker je v bolnišniškem stanju opravljal dela pri prezidavanju svojega stanovanja in s tem zagrešil kaznivo dejanje krivične pravice iz socialnega zavarovanja. Obsodba naj bo resen opomin tistim, ki na podoben način skušajo izrabljati socialno zavarovanje. — Dva meseca bo sedel Jože Gros iz Vranskega, ker je pretepel Kok Mihaela in ga lahko telesno poskodoval. — Od hčerke je sprejemala ukrađene bone in gotovino gospodinja Marija Gnuš iz Hruševca pri St. Juriju. Vedela je, da hčerka ni prišla na pošten način do gotovine. En mesec zapora ji je plačilo. — En mesec bo sedel, ker ni hotel plačevati prizivnice za svojega izven zakona rojenega otroka, 27-

letni Jeronim Ivan iz St. Ilja pri Velenju. — Tri mesece za tatvino zavoja z blagom, ki jo je izvršil v gostilni v Škofji vasi, bo sedel delavec Švan Alojz iz Zadobrove. — Brez voziškega izpita je vozil z motornim kolesom 24-letni Jože Arh iz Začreta. Na cesti proti Šmartnem v Rožni dolini je podrl 76-letno Vitanc Marijo. Slednja je pri padcu dobila hude telesne poškodbe. Kazen: dva meseca zapora. — Miličnika je obrekovala v Grobelnikovi gostilni na Mariborskki cesti 34-letna Hedvika Pušnik. Kazen: en mesec, pogojno za dobo enega leta. — 46-letni rudar Anton Gabriček pri Sv. Pankracu s palico udaril rudarja Laznik Pavla po glavi tako, da je ta dobil pretres možganov. Svoje dejanje bo 4 mesece razmišljal za rešetkami. — Za 54.361 din je ukradla posodo v Tovarni emajlirane posode tam zaposlena delavka Lovrenčak Berta. Tatvine je izvrševala v letih 1949 in 1950. Sodišče ji je prisodilo 4 mesece zapora.

NE NASEDAJTE GOLJUFOM

V vranski okolici in St. Jurju pri Celju se je pojavil 26-letni Peter Babič brez stalnega bivališča in zaposlitve. Prestal je zaporno kazen. Obiskoval je svoje tistih, ki prestopajo zakon in pod pretežno, da jim bo nesel v zapor stvari, ki bi mu jih domači izročili, je izvalil od lahkovernih ljudi večje materialne zneske. Tudi 29-letni Friderik Plečko je v zaporu spoznal Ivana Tanška iz Trnova pri Vojniku. Prišel je k njegovi znanici Golez Heleni, sestrici v Trnovcu in ji ukradel raznih stvari in vrednosti okoli 4000 din. Oba tička čakata v celjskih zaporih na zaslužno kazen. Ljudem naj bo v opomin, da ne nasedajo takim nepridipravom, temveč da le rednim potim iščejo potrebne zveze.

Z občnega zbora Zveze borcev v Medlogu

Prejšnji teden so člani Krajevne zveze borcev Medlog, polagali na redni letni skupščini obračun svojega dela. Delo preteklega leta kaže na uspehe, po katerih lahko sodimo dober napredek. Na zboru je bilo ugotovljeno, da so bile obljube v tekmovalstvu domala vse izpolnjene. Tako je bila odkrita spominska plošča padlim. Lepa povezava je obstajala s krajevnim KUD »Miloš Zidanšek«, pa tudi z OF in RK. Prav nobene povezave pa niso dosegli z Gasilskim društvom Babno. Po občnem zboru OF, na katerem so največje razpravljali člani Zveze borcev, pa so dosegli, da bodo vse krajevne organizacije delale z združenimi močmi in skupnih akcijah. Ena glavnih nalog je do-

gotovitev dvorane v Zadržnem domu, kjer nameravajo že 1. maja proslaviti ta naš največji praznik. Samokritična poročila posameznikov so pokazala na razne nepravilnosti. Člani so sklenili, da bodo uredili in izpopolnili podatke o vseh padlih in žrtvah fašizma.

Razpravljali so tudi o delovanju klera, ki je — meneč, da je sedaj čas — začel dvigati glave ter izkoriščati pojem demokracije v svoje reakcionarne namene. V zvezi s tem so člani zveze borcev odobrvali dokončno odstranitev verouka iz šol.

Na kraju so sprejeli načrt za bodoče delo, ki ga hočejo na vsak način izvesti. Ta občni zbor je bil eden med najboljšimi na celjskem terenu.

Spomladanski sprehod

Preteklo nedeljo po časopisnih poročilih baje nisi vedel ali naj obtežiš zimski ali spomladanski plašč. Jaz nisem bil v zadregi, ker nimam spomladanskega plašča, pač pa sem okleval, kam naj grem na popoldanski sprehod: na Glazije je bila bitka za zole — ni zame, v kinematografih so vrteli že znane zgodbe, vreme pa je bilo kislo. Sklenil sem, da jo mahnem za nosom, bom že nekam prišel, da bo kaj zanimivega in res sem že kaj kmalu začel srečavati reko sneničencev — gledalcev z Glazije, ki mi je pričevala, da ima bečiča žoga tudi še za odrasle svoj mik.

Ker se pravkar pripravljajo petstoletnica mesta, me razvoj zanima in zato hodim z odprtimi očmi po ulicah, da bi našel, kje bi bilo treba kaj popraviti, zato sem takoj za sneničkim mostom ugotovil, da je na tisti rjavorumeni visoki hiši nasproti izgrizhu vsak dan več pobitih šip, ki prihajajočega domačina ali tučja prav nemilo ganeta, saj so pobite že več let. Čez Lavo sem po ovinku dospel na Mariborsko cesto. Nehote sem se spomnil na neko že precej davno naredbo MLO zaradi uličnih tablic. Zanimavo me je, kako je s tem na tej cesti. Od železniškega prehoda pa do št. 136 sem našel 18 starih (morebiti jih je še več), ki veči ali manj kažejo in silijo na dan svojo »Grazerstrasse«. Človek res ne ve, kako naj bi obsodil tako počasnost hišnih lastnikov. Med ogledovanjem številki so me zbudile v očeh številne stare opore za napisne tablice, ki zole in pravne štrle iz stena, to pa ne samo na Mariborski cesti, temveč povsod po mestu. Table so bile v manjših primerih najbrž nemške in so pri osvoboditvi morale izginiti, v nekaterih primerih s lastnikom vred. Opore so ostale zabite v stene in zdaj v najboljši slikovitih držah mole v zrak in kvirajo razgled ulice.

Naj nikdo ne misli, da hočem biti komu sodnik, ne, okusi so naposled različni! Neizbežno je, da živali pomažejo ulice, to bo najbrž povsod na svetu tako, zato posebni uslužbeni vsaj celjske ulice še kar zadovoljivo čistijo, na tisti kup razbitega cementa pred okrajnim sodiščem, ki je nastal, ko so popravljali plinski vod, pa so pozabili vsa zimo in še vedno leži tam.

Ker ob nedeljah urarji nimajo razstavljenih ur s spravnim časome, sem stopil v kolodvorsko vežo, da pogledam na uro, pa mi je nekdo v naglici pri edinih vratih prav nemilo stopil na razmeroma nov čevlji, tako da mi je precej pokvari dobro razpoloženje prinešeno s spomladanskega sprehoda.

So kioski predmet — dežele sanj?

Izgleda že tako! Prepričan sem, da dobršen del Celjanov niti ne ve, kako kioski izgleda (kar ni njihova krivda), čeprav z mano vedno, da način kako se prodajajo pri nas v Celju časopisi in revije, ni kulturne, da je nesodoben in da v mesto kot je Celje ne spada.

Ker upam, da jih bo MLO (kioske) kmalu postavil (vsaj 500 letnici v čast, če že iz drugih razlogov ne) se v definicijo kioska ne bom spuščal.

Spustil se pa bom v prodajo časopisov, o kateri sem trdil, da je nesodobna. Ta namreč res ni v redu in je od kulturnega izgleda in načina toliko oddaljena, kot so bili moja stara mati od atomske bombe.

Mogoče kdaj prej, za njega časov, res drugače ni šlo, kot marsikaj kar danes gre. To pa moti humani in ne samo estetski čut državljanu.

Trije kolportirji vrie ta hvalevreden posel. Trije kolportirji, trije različni ljudje, vendar v glavnem na isti način. Čepe kot vrabčiki, stisnjeni ob izlozbe, Čepe ob soncu, dežju, snegu ali burji (zavisi od realizacije meteorološke napovedi). Čepe od jutra do večera, tako boguvdano in vztrajno, kot živ signal »Poglej mes. Vtrajno od jutra do večera, da lahko prisotvuje celo kosilu. Jaz n. pr. vem točno, kakšne variacije pozna Matevžkov jedilni list, ki ga potem sam beli z različnimi komentariji. Komentira pa Matevžek rad.

Ne vem ali bi se jezil ali pa smejal (zadnje bolj kislo). Če dežuje, dobiš moker časopis. Sicer je iz papirja (kot je znano) in se posušil. Toda v ceni je zapopaden suh papir in ne moker!

Ne, ne, to ne gre. Z majhnimi sredstvi bi se lahko postavili kioski, ki bi tole stvar temeljito izpremenili. In ta sprememba bi bila mestu samo v žast.

Malenkosti so važne, važne ker so sestaven del celote in niso zanje potrebni milijoni. — ik

IZ ZAVODNE PRI CELJU

Prebivalci Teharske ceste, Čreta in Teharja prosijo merodajce, da bi vsaj nekoliko uredili Teharsko cesto, ker je v zelo slabem stanju. Ta cesta je važna za tujski promet, ker pelje v Rogoško Slatino. Avtobusni in avtomobilski promet je močan na tej cesti, uporabljajo jo pa tudi prebivalci zgoraj imenovanih naselij. Zeleti je, da bi se z ureditvijo čimprej pričelo. C. F.

Ob pet sto letnici mesta Celja

Priljubimo nekaj odlomkov iz zapiskov občinskih svetov nekdanjih nemških celjskih občinskih svetov, da se tudi danes spomimo na teške razmere, ki so jih nekdanji preživljali celjski Slovenci v boju za svoje pravice v takrat pomembnem Celju.

Drobne zanimivosti iz starega Celja Iz delovanja nekdanjih občinskih svetov, ki so bili Slovencem zelo nenaklonjeni

NEMŠKI STRAH...

Na seji občinskega sveta 3. aprila 1882 je bil stavljen naslednji predlog, ki so ga podpisali vsi občinski svetniki:

„Iz razloga, ker so slovenski strankarji neumorno na delu, da poslovenje in odvzamejo spodnještajerskim mestom in trgom nemško obeležje in in ker je bila namera slovenizirati tudi spodnještajerske srednje šole ter tako odvzeti doraščajoči generaciji možnost, si svoj obstanek zagotoviti v širnem svetu, smatra celjski občinski svet za dolžnost, proti takim napredku in kulturi sovražnim stremljenjem kar najodločneje nastopiti in se z vsemi zakonitostmi in dovoljenimi sredstvi proti temu bori.“

V prvi vrsti morajo biti vložene peticije za poslanske in gosposke zbornice. Tudi se mora na isti način preprečiti sloveniziranje uradov in sodišč. Tako stremljenje slovenskih strankarjev zasleduje cilj, da se zaradi sloveniziranja uradov in sodišč ustanovi v Ljubljani deželno nadsodišče, s čimer bi bil storjen prvi korak k delitvi naše domovine in k fantastični ideji ustanovitve »Kraljevine Slovenije«.

Končno želi občinski svet mesta Celja, da se v svrhu skupne borbe spodnještajerskih Nemcev proti takim ciljem in da bi se laže odbilo za nemško in slovensko prebivalstvo kvarne aspiracije, sestane strankin zbor za Spodnještajersko.«

stanev v hotelu »Pri zlatem levu«. Uvod v slavnostni dan je bila budnica, ob pol 11. so se vsi udeleženci slavnosti, društva in korporacije v slavnostnem sprevedu podali na Grajski trg pred spomenik, kjer je občinski svetnik Tisch imel slavnostni govor v nemškem, župan iz St. Petra v Savinjski dolini Josip Lenko pa za slovensko podeželsko ljudstvo, v slovenskem jeziku. Župan mesta Celja dr. Neckermann je nato odkril spomenik in ga prevzel v varstvo občine. Celjske dame so položile pred spomenik venec, trak tega venca je bil pozneje v celjskem muzeju. Po slovenosti odkritja je bil v kazini, ki je stala na mestu sedanjega OF doma, banket. — Ta spomenik je po nastanku stare Jugoslavije stal par mesecev še na svojem mestu. Hudomušneži so ga ogrnili v star avstrijski vojaški plašč, na glavo so mu povzeli železno vojaško čelado. Na podstavek spomenika je bila prislonežna napisna kašipotna tabla, ki so jo sneli na križišču sedanjega Tomšičevega trga, z napisom »Nach Graz, Wien«. Ker se za odstranitev spomenika ni nihče brigal, mu je v novoletni noči 1919 mladina navezala okoli vratu vrv in Joseph II. se je zvrnil v sneg... Sic transit gloria mundi... M. Č.

SLAVA TEBI, KI SI NAS KMETE LJUBIL...

Starejšim Celjanom je gotovo še znano, da je svoje dni stal na sedanjem Trgu svobode pred bivšim Narodnim domom, spomenik cesarja Jožefa II. Imel je lepo železno ograjo, tam so rastle štiri ciprese in okrog so stale štiri plinske svetilke. V sredini vsega pa je bil vodnjak.

Na seji občinskega sveta 1. septembra 1882 je bilo sklenjeno, postaviti na takratnem Grajskem, sedaj Trgu svobode, spomenik cesarju Jožefu II. Za postavitev spomenika se je sestavil poseben odbor. Spomenik je bil odkrit z velikimi svečanostmi 29. oktobra ob 11. uri na Grajskem trgu. Na predvečer je bilo mesto svečano razsvetljeno in po mestnih ulicah se je vila baklada, po bakladi pa je bil družabni se-

Celjani!

Izšel je vaš

ZBORNİK

1951

Dobite ga v knjigarni ali pa v Celjski tiskarni za din 650.-

Pomembno delo ŽSD Celje in vloga društva za bodoči razvoj fizikulture v Celju

Komaj leto dni je poteklo od ustanovitve železničarskega športnega društva v Celju. Mladostno društvo, ki je v marcu preteklega leta 1950 rokometne sekcije pričelo razvijati svojo dejavnost, je v kratkem obdobju pokazalo prve lepe uspehe. To daje upanje, da bo društvo v bodoče doseglo še večji razmah.

Delovanje društva, odnosno njegovih sekcij pa je bilo in je še povezano s problemi, ki so deloma subjektivne, se bolj pa objektivne narave. Z najtežjimi problemi se je moral boriti gospodarski odbor, da zagotovi sekcijam nujno potrebne rekvizite. Pred društvo kot celoto pa je postavljena naloga čimprej urediti prostore in igrišča za treninge in tekmovalja.

ŽSD Celje razvija svojo dejavnost preko petih sekcij: rokometne, kosarske, plavalne, odbojkaške in nogometne. Ima 150 aktivnih članov ter več sto podpornih. Notranje-organizacijsko sloni delo na odborih, ki so organizirani v skladu z gospodarskimi in propagandnimi potrebami.

Delo sekcij so spremljale težave, ki niso dopustile, da bi društvo doseglo takšen nivo, kot si je to članstvo želelo. Moštv rokometne sekcije so v lanskem sezonni odigrala 29 tekem, od tega 1. moštvo 19 kot član zvezne rokometne lige. 7 tekem je bilo odločenih v korist društva, 2 sta bili neodločeni in 10 izgubljenih. Mladinci so si v letu 1950-51 priborili naslov republiškega rokometnega prvaka. Ženska skupina je po uspešnih začetnih rezultatih, ki so ji dovolili vstop v zvezno ligo, zaradi neodgovornosti nekaterih odmlin, vsekakor bo potrebno v bodoče obnoviti žensko skupino. Brez dvoma se bo kakovost rokometnih skupin občutno izboljšala, čim bo na razpolago igrišče in potrebni rekviziti. V letošnjem letu je 1. moštvo odigralo več tekem in je vse odločilo v svojo korist; v kratkem bo nastopilo v podzveznem tekmovalju varazinske skupine.

Kosarska sekcija se je trudila urediti si igrišče, vendar zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni uspela zagotoviti potrebnih del. Kar bo po vsej verjetnosti v letošnji sezoni uspelo. Sekcija je imela redne treninge in sestanke. Problem rekvizitov pa je še vedno pereč.

Plavalna sekcija predstavlja društvu pravzaprav osnovo, na kateri se lahko društvo v bodoče omasovi. Sekcija je v pretekli sezoni izvedla več tekmovalj in zabeležila vidne uspehe. Vendar je morala iskati bazene izven Celja, to je v Rimskih Toplicah in Rogaski Slatini. Plavalna vrsta je bila zaradi dobrih rezultatov brez kvalifikacije sprejeta v zvezno ligo. Masovnost in kakovost pa zahtevata kot prvenstveno vlogo nalogo — čimprej zgraditi v Celju bazen, začasno pa usposobiti provizorij v rokavu Savinje.

Nogometna sekcija razvija svojo dejavnost preko treh moštvev, od katerih je najboljšie delovalo moštvo starejših, dočim so si mladinci priborili vstop v Slovensko ligo in v njej dosegli 4. mesto. Delovanje sekcije je povezano z ureditvijo igrišča, pravtako pa tudi delovanje odbojkašev.

Letos si je društvo zadalo nemalo nalog, ki pa jih more izvršiti le ob discipliniranosti svojih članov in podpori merodajnih faktorjev. Potrebno bo povečati število članov ter pritegniti v društvo predvsem mladino z delavskih vrst. Druga, pravtako važna naloga pa je ograditev igrišča pri Skalni kleti ter ureditev ploskve za nogomet, kosariko in odbojko. Očistil se bo odvodni kanal, da ne bo na igrišču poplav. Plavalna sekcija bo morala postati najbolj množična, ker ima zato tudi najboljše pogoje. Zato bo potrebno očistiti in urediti provizoričen bazen v rokavu Savinje, kjer se bodo vršili treningi in tekmovalja.

Društvo vabi v svoje vrste vse tiste, ki imajo veselje se izživljati v športu ter krepite svojo fizično sposobnost. R. G.

Nekulturno obnašanje v planinah

Ob priliki prvenstva celjskih srednjih in strokovnih lot v smučanju na Golteh so obiskali planinska kočja tudi Stropnik Franc, Končan Robi, Budnar Leon (vsi iz Celja) in neki Mozirjan. Omenjeni mladinci so vrhuvali pozornost pri številni dijakski mladini s svojo sposobnostjo pri pitju vina, ki so ga lokali v polni meri. V nočnem času so pa kar trkrali v svojem fantovskem zanosu kontrolirati sobe, v katerih je spalo 70 tekmovalcev (evalk). Pri teh obiskih seveda ni manjkalo raznih objestnih pripomb in nepodobnega obnašanja. Študentje so prišli v planine s namenom, da se v plemenitem tekmovalju v smučanju pomerijo med seboj, katera celjska šola je najboljša. V planinski kočji so si želeli potrebnega počitka po napornih holi iz Paške vasi, pa ga zaradi divjakaške obnašanja omenjenih mladincev niso našli. Omenjeni zjumakje so se odlikovali tudi z opombami in vpisni knjigi, ki je vodi pri kočji PD Celje, da se pri svojem pohodu v planine ustavili pri vsaki gostilni in izli kakor krave!

Vprašamo se, ali naj planinske kočje sprejmejo pod svojo streho takšne vrste ljudi? Mnenja smo, da mora tudi v planinski kočji na Golteh vsak obiskovalec moziških planin spoštovati red in navodila, ki so veljavna za vse planinske kočje v Sloveniji. Kdor pa hodi v gore zaradi popivanja in razgrajanja kot tkrat omenjeni mladinci, ne bo bolje, da jih PD Celje črta iz seznama svojega članstva. Dovolj je gostila po dolinah, kjer bodo take vrste ljudi lahko našli svojo sutoho!

IZ CELJA...

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU

Predavanje: Politične prilike pri Slovencih koncem 19. stoletja in Cankarjevi Hlapi, se bo vršilo v četrtok 17. aprila 1952 ob 19.30 v dvorani Narodnega doma v Celju. Predaval bo tov. prof. Akšerc Anton, predsednik Sveta za prosveto in kulturo v Celju.

TUDI VZBOK, ZAKAJ JE PO CELJSKIH ULICAH TEMA

V časopisih se pojavljajo večkrat vesti, v katerih se kritizira, da je tema v nekaterih predelih mesta.

Uslužbeni javne razsvetljave sicer montirajo od časa do časa manjkajoče žarnice, vendar vse skupaj nič ne pomaga, ker se je v razdobju zadnjih 14 dni ugotovilo, da so bile žarnice javne razsvetljave ukradene ali pa s kamenjem razbite.

Redne tativine se vršijo po terenu Jožefov hrib in na Ljubljanski cesti. Med tem, ko v parku večinoma žarnice razbijajo.

Škoda gre v teške tisočake in znaša samo za v zadnjem času pokradene žarnice okrog 3000 din, za razbite svetilke v parku pa 9000 din.

Svetujemo, da bi prebivalci terena Jožefov hrib in Lisce, kakor tudi iz ostalih predelov mesta opazovali, kdo je storilec, kajti če bomo tativine in razbijanje svetilk preprečili, potem sem prepričan, da bo tudi razsvetljava v kritičnih predelih mesta boljša. M. J.

NOVOIZVOLJENI DELAVSKI SVET V PODJETJU »OBLACILA«

Je iz svoje srede izvolil upravni odbor podjetja, obenem pa je bil razgovor o bodočem delu. Z ozirom na nove gospodarske prilike je bilo nujno, izločiti in osamosvojiti nekaj obratov, in sicer čevljarstvo delavnico, krojaštvo in šivalnico po meri. Zaradi tega je bil izvoljen tudi nov odbor sindikalne podružnice. Novoizvoljeni delavski svet, kakor tudi ostali se vneto zanimajo za gospodarske težnje podjetja.

NA RAZVALINAH STAREGA GRADU

so lepe razgledne točke. Ena takih je razgled na Savinjo. Tam pa je del zaščitenega zidu porušena. Delno je zid zgodolov ču šasa, delno pa je bil porušena od raznih neodgovornih elementov. Tudi na Friderikovem stolpu so vrzeli, ki so že naravnost smrtno nevarne. Oplevalno društvo opozarja posetnike starega gradu, da so na takih mestih zelo previdni. Mala nepazljivost lahko povzroči veliko nesrečo.

PREPRIČLJIVA ZMAGA STRELSKE DRUŽINE »TEMPO«

V nedeljo 6. aprila so se pomerili med seboj člani strelske družine »Tempo« iz Guberja s člani strelske družine »Ivan Gošnjak« iz Titove kasarne v prijateljskem dvoboju v streljanju z vojaško puško na 300 m. V pozdravnem govoru, ki ga je imela tov. Čatrova, je navedla med drugim to, da so tudi strelci iz Celja pripravljani braniti domovino do zadnjega diha, če bo potrebno. »Ne bomo dopustili, da bi naše brate v Trstu, Istri in Dalmaciji zaslužili italijanski imperialisti!«

IZ LAŠKEGA

Tudi v Laškem nas je presenetila po daljšem razdobju dramska skupina SKUD »F. Peterle«, ki je uprizorila v soboto in nedeljo dramo »Svrček za pečjo«, ki jo je režirala tov. Mara Špan.

Nabito polna dvorana pri obeh prireditvah in splošno navdušenje Laščanov ob vsestranskem uspehu prireditvi sta dovolj jasna dokaza, da je treba uspešno pričeto delo tudi na tem polju nadaljevati in ga razvijati, saj so dani v Laškem za to vsi pogoji.

Ob tej priliki je umestno poudariti tudi zasluge Telovadnega društva, predvsem pa predsednika TD tov. Borisa Šinigoja, saj je TD oprnil oter poleg vsega ostalega v zadnjem času tudi z novimi kulismi iz lesonita, kakršnih še po osvojitvi nismo imeli.

Tak odnos med TD in SKUD je vsekakor vzoren in dokazuje vsem tistim, ki tega nočejo videti, da je le v medsebojnem razumevanju, pomoči in delu brez zavisti zajamčen tudi uspeh.

V nedeljo sta se v Laškem pomerili v svojih sposobnostih strelski družini Rečica in Laško.

IZ ST. JURIJU PRI CELJU

Mladina nize gimnazija v St. Juriju pri Celju je uprizorila pravljeno igro »Kralj Briljančin in pastir Peter«. Uspeh je bil prav zadovoljiv. Režirala je tov. Vera Rozman, ki je v ljubeznivi in s pravilnim odnosom do mladine izvedla mlade igralce, da so z vso sigurnostjo in preciznostjo odigrali svoje vloge. Imeli so že dve predstavi, prihodnje dni pa se bodo pokazali tudi pionirjem sodnih šol.

Tudi pionirji osnovne šole bodo še ta mesec nastopili v »Zaromiloma« — pripravila jih tov. Voga Iva. Scenarija bo zelo okusna. Naerte je izdelal slikar zagrebškega narodnega gledališča, tukajšnji rojak tov. Ipavec Jože; posebna režiserska navodila pa je dala pitalčevka Ruža Petelinova.

LJUDSKA UNIVERZA

v St. Juriju razveseljuje razvija svojo izobraževalno dejavnost. Bilo je že več kmetijskih predavanj. V zadnjem času pa nas je dvakrat obiskal prof. Jakhel iz Celja. Predaval nam je »Potovanje po vseirskih ter »O elektriki«. Poslušalce je bilo blizu 200. Sedaj pripravljamo predavanje »Uporaba elektrike v naprednem kmetijstvu«. Radi bi dobili koga, ki bi nam predaval o atomski energiji.

V VSEH PRODAJALNAH

„Kombinat“

prodajamo lepe moške in ženske gumarice po

din 1.200.-

KUD BRATOV IPAVECEV V SV. JURIJU

V dnevi 5., 6. in 7. aprila je KUD priredil v veliki dvorani novega združenega doma Finžgarjevega »Divjega lovca« s povezavo dvojnega praznika: 80-letnice pisateljeve in 45-letnice gledališkega dilektantskega dela Rudija Doboviška, ki ga Celjani poznajo tudi kot režiserja na celjskih odrih ob času, ko je bival v Celju. Proslave dne 5. aprila se je udeležil tudi upravnik Celjskega gledališča Fedor Gradinar, s katerim sta ob istem času začela nastopati na gledaliških deskah. Tov. Dobovišku je tokrat kot režiserju uspelo, da je v staro igro precej enostavnim motivom vnesel nekaj posrečenih skupinskih nastopov, sam pa je dobro predstavil vsakega ritarja. Posrečeno so bili liki Tončka, Majde, Janeza in Gašperja. Tudi manjše vloge so bile primerne. Posebno razveseljivo je dejstvo, da se je društva in režiserju posrečilo pridobiti precej novih moči, s katerimi bo društvo lahko pridelilo še nove igre. Da so igre zaželjene, je dokaz vsakokrat polna dvorana. Društvo je krepko podprl tudi KLO, ki mu je iz čistega dobrička krajevni podjetji naklonil 25.000 dinarjev, knjižnici pa 13.000 dinarjev. Resnično dobro naložene vrste, ki so naložene za ljudsko prosveto! F. B.

Za vsako strelsko družino sta nastopili po dve 5-članski ekipi, nekaj pa se izven konkurence. V tem dvoboju je prepričljivo zmagala strelska družina »Tempo« s 713:179 krogi.

Tehnični rezultati so naslednji:

1. Trižan Jože 98 krogov, 2. Mejaviček Mirko 95, 3. Čater Drago 79, 4. Pocač Slavica 73, 5. Čater Vili 71 (vsi »Tempo«) itd. Najboljši strelce strelske družine »Ivan Gošnjak« je zasledil z 62. krogi šele 9. mesto. Zelimo, da bi bilo v bodoče v Celju še več takih tekmovalj!

IZ VRANSKEGA

Občni zbor upokojencev je bil v nedeljo 30. marca. Od 129 članov je bilo prisotnih nad 100.

Občnemu zboru je prisostvoval delegat iz Ljubljane tov. Fiere Pavel. Po podanih poročilih je bil izvoljen nov odbor. Za predsednika je bil zopet izvoljen Kunc Jože, za tajnika Čukijati Franc, za blaginjaka pa tov. Jakje Bibijana.

Diskusija je bila stvarna in ko jim je delegat tudi razložil nov načrt za ureditev pokojnin in skrb ljudske oblasti, da se sredi tudi to pereče vprašanje, so upokojenci zadovoljni končali svoj redni občni zbor.

RESNICA NA LJUBO

V zadnjem članku o škropljenju sadnega drevja na Vranskem, je pomotoma izpadel stavek, da je tudi Kmetijska zadruga splošnega tipa prisrklaba škropljenca in škropljeva za sadje. Tudi KZ se je udeležila škropljenja in so člani imeli cenjeje škropljenje kot nečlani.

IZ SMARTNEGA OB PAKI

Invalid NOV Meklav Ferdinand je v vinogradu Kmetijske obdelovalne zadruge Gorovce obrezoval trsje. V vinograd je prišel vinomlec Meh, s koloma je Meklava udaril po glavi in ga močno poškodoval. Pri tem je rekel, da bo tako storil vsakemu, ki bi prišel kaj delat v ta vinograd. To je Meh Vincenc storil iz maščevanja, ker odslej ne bo mogel več sam pospraviti v svojo klet pridelka iz tega vinograda, ki je sedaj last Kmetijske obdelovalne zadruge. Meh Vincenc zasluži za svoje dejanje primerno kazen.

IZ GOMILSKEGA

Igralci združenih društev SKUD »Betone« in Partizana, so nam priredili po dolgem čakanju gledališko igro Slavka Savinjskega »Izpod Goltee«. Igra, ki je prav lepo uspela, je režiral tov. M. Kolenina. Igralci so se potrudili, da so svoje vloge dobro odigrali. Scenarija je bila primerno izdelana po zamisli tov. Korenta. Posebno odliko je dala igri gorenjska narodna noša.

OD SV. KRISTOFA NAD LAŠKIM

Pri nas ima sadovnjak Ivan Škorjanec iz Debra. Sadno drevje v Škorjančevem sadovnjaku je zelo zamernarjeno, ker ga nihče ne očisti. Je polno lima in maha. Lastnik se za čiščenje ne briga, in je nevarnost, da bodo okuženi sadovnjaki sosedov, to tembolj, ker se nevarno širi ameriški kapar. Prizadeti upajo, da bo Škorjanec takoj pristopil k čiščenju drevja. E. V.

UPRAVITELJICA SOLE V ST. VIDU PRI PLANINI NIMA RAZUMEVANJA ZA KULTURNE PRIREDITVE

V nedeljo, dne 30. marca so dobijanski igralci uprizorili v St. Vidu komedijo »Nadvaden človek«. Kljub slabemu vremenu je bila dvorana polna gledalcev, ki so z zanimanjem in napetostjo spremljali potek in razplet te komedije.

Ljudje na podeželju kaj radi gledajo kulturne prireditve, ki jih prirejajo KUD. To jim je tudi vsa kulturna hrana. Tega, da bi bilo čed več kulturnih prireditev, bi se morali zavesti vsi prosvetni delavci, ki služujejo na podeželju in ki so edini nosilci kulture v podeželskih krajih.

Zalostno je pa, da se tega mnogi prosvetni delavci — učitelji ne zavedajo. Med temi je tudi — kar nas je presenetilo — upraviteljica v St. Vidu, ko jo je tov. Strmčnik režiser KUD Dobje, zaprosil za šolski razred, kjer bi imnkali igralce, mu je kratkoma to prošnjo odklonila. Šele po dolgem prigovarjanju se je tovariščica omečala in klavirno dovolila razred za šimkanje.

Vprašamo se, ali je to pravičen odnos učiteljice do svojih stanovskih tovarišev. Ali naj bi se šimnkali na cesti. Čudno je tudi, da se nobena od učiteljic v St. Vidu ni udeležila te napredne Nušičeve komedije, saj je je ljudstvo z navdušenjem sprejelo in se tudi izražalo, da ni le zabavna, ampak tudi vzgojna in napredna.

IZ ST. PAVLA

V St. Pavlu kakor da bi se res nikdar nič ne zgodilo. Kaj pa še! Nasprotno, vedno se kaj godi, skoro vsak dan je kaj novega, čeprav ni vse za veliki zvon. Kdo bi bil toliko radoveden!

Tolminska akcija, ki jo je izvedla OP, je bila uspešna. Samo osnovna šola je zbrala 1336 din, gimnazija 2713 in učiteljsvo 2300 din. Razen tega je delavstvo Tekstilne tovarne irtovalo po en dnevi zaslužek in tudi v okoliših se je nabrala dosti čedna vsota. Vsega skupaj so zbrali na področju KLO St. Pavel 89.294 din v denarju, če pristejemo k temu še vrednost poslanih tekstilnih odpadkov pa znaša pomoč 318.000 din.

Ljudska univerza je tudi napredovala. Pri prvem predavanju je bilo navzočih razen predsednika in predavatelja samo osmero učiteljsva (z solidarnosti do predavatelja), pri zadnjem pa je obisk že narasel čez 50. Kar sicer še vedno ni niti veliko niti dovolj za St. Pavel. Treba pa bo misliti na drug prostor, gostilna res ni najprimernejša.

Igralska družina se je od jesenske kopeli v »Morjuz menda odpočila in se bode vremenoma baje v kratkem spet zjasnila. Prav! St. Pavel ima lepo tradicijo in veliko možnosti za odrsko umetnost. Zaenkrat pa so nas obiskovali samo Sempetran. Pripravlja se posebna mladinska sekcija igralske družine. Tudi kuharski tečaj pripravlja svojo igro.

Ljudska tehnika živi in cveti. Spet bo nekaj na novo »izpitanih« avto vozačev in vozačev ogrožalo po cestah pešpotnike. Dobro je edino to, da so v civilu brez avtomobilov in je torej nevarnost zaenkrat in tudi še precej za naprej same teoretična.

Kuharski tečaj je bil preteklo nedeljo srečno zaključen. Razstava — take kmalu se ni bilo. Zvečer pa pojedina in gostov kakor na najiminennejši »ohceti«. In harmonikar, ki niti ni bil harmonikar, temveč harmonikarica, ampak harmonikar in pol vam rečem. Zivahno razgibana družba je ostala do trdnih poznih ur skupaj in je samo škoda, da je vsake reči enkrat konec. Menza z Tekstilne tovarne je pa manj razveseljiva. Po izjavi upravnika je imela samo v januarju 40.000 din primanjkljaja. Niti sestanek abonentov, ki je bil konec marca, ni mogel spraviti zadeve v red. Treba bo zvišati ceno ali pa znižati kvaliteto. Tu bi morala ljudska oblast energično poseči vmes: stopa cenami! Tu bo treba brezpopojno nekaj ukreniti.

Iniciativni odbor za postavitev spomenika padlim borcem in talcem se je resno lotil dela. Ta čas se vrše priprave za ureditev prostora samega, kjer bo stal spomenik. Osnutek spomenika je že naročen. Fizikturno društvo je pričelo z gradnjo plavalnega bazena. Na izkopu je vsak dan precej udarnikov, kateri so si zadali za nalogo, da bo bazen do sezone dograjen. Po dograditvi bazena bodo pristopili k ureditvi teniš igrišča ter parka.

Nadaljevanje gradnje je v odločilni fazi. Srednja zopet pričeli. Kot prva naloga je dokončanje črpalnice, dočim sta oba rezervoarja bila dograjena v lanskem sezon. Istočasno s črpalnico se bo gradil krajevni transformator. Na poletje pričemo polagati cevi do prvih objektov. V korist gradnje vodovoda vsi obč. OOF nabiralno akcijo odpadkov, in sicer krpe, staro železo, steklo in kosti.

Vodovod potrebuje denarja, denarja! Dajte, pomagajte vsi pri nabiranju odpadnih materiala, ki ga je povsod okrog olgov: steklovine, železa itd.! Kapljica do kapljice — vodovod!

IZ KOZJEGA

Celjsko okrajno sodišče uraduje v Kozjem vsak prvi petek v mesecu. Četrtega aprila je bil zopet velik naval strank. Sodnik je prišel z delom že ob sedmih. Sodnik veliko je bilo pri, tudi iz oddaljenih krajev, ki so jih prošniki predlagali v zvezi z ureditvijo njihovih službenih let. Povabljene za 8. uro, so prišle nekatere na vrsto šele po 15. uri, ker so zapuščenice in druge sporne zadeve zavzele tolikšen razmah, da se je zasnivanje ostalih prih zavleklo. Če je priča nameščene, zamudi več dan, če je kmet, mu prav tako zaostane poljsko delo. Nekateri vsiljivi, ki ne poznajo reda, so se skušali prereziti do sodnika po stranskem vhodu, ki vodi skozi pisarno krajevnega ljudskega odbora.

Če mora biti delo opravljeno v enem dnevu, bi naj prišli še en uradnik, ki bi samo overjavil listine in zaslišal priče za delovna razmerja. Najbolj bi bilo ustreženo, če bi se vsaj v gotovi letni dobi vršil uradni dan vsakih 14 dni. Ni malo tudi takih, ki pridejo od daleč v Kozje po pravni nasvet, pa že poprej odidejo, ker jih nabita čakalnica preplahi.

Delo Ljudske univerze v Kozjem se v okviru Ljudske prosvete lepo razvija. Dosedaj

IZ CELJSKIH OKOLIC

Od 31. III. do 6. IV. 1952 je bilo rojenih 25 dečkov in 23 deklic.

Poročili so se:

Krojaški pomočnik Češnovar Anton in tov. delavka Kostevec Roza; poljski delavec Simončič Stanislav in gospodinja Cimerman Antonija; mesar Jurak Ivan in Ogljajner Tezija; tovarniška delavka.

Umrli so:

Martin Viktor, star 2 leti iz Bevk 46; Juhart Franc, star 51 let iz Kota 31, Kebej; Vasle Cvetko, novorojenček iz Zg. Ponikve 21; Hren Ivan, star 71 let iz Celja; Segula, roj. Travinčič Dragica, stara 46 let iz Celja; Gorenjak Alojz, star 53 let iz Celja; Pire Janko, star 30 let iz Polzele; Planinšek Janoz, star 73 let iz Celja; Brecl Terezija, stara 74 let iz Kuzar pri Libohaj; Mežnar Jozefa, stara 71 let iz Celja.

Gibanje prebivalstva v Celju

Od 31. III. do 6. IV. 1952 je bilo rojenih 25 dečkov in 23 deklic.

Poročili so se:

Krojaški pomočnik Češnovar Anton in tov. delavka Kostevec Roza; poljski delavec Simončič Stanislav in gospodinja Cimerman Antonija; mesar Jurak Ivan in Ogljajner Tezija; tovarniška delavka.

Umrli so:

Martin Viktor, star 2 leti iz Bevk 46; Juhart Franc, star 51 let iz Kota 31, Kebej; Vasle Cvetko, novorojenček iz Zg. Ponikve 21; Hren Ivan, star 71 let iz Celja; Segula, roj. Travinčič Dragica, stara 46 let iz Celja; Gorenjak Alojz, star 53 let iz Celja; Pire Janko, star 30 let iz Polzele; Planinšek Janoz, star 73 let iz Celja; Brecl Terezija, stara 74 let iz Kuzar pri Libohaj; Mežnar Jozefa, stara 71 let iz Celja.

POROCILI SO SE:

Zeme Ivan, krojač iz Trobendola pri Laškem in Knez Valburga, poljska delavka iz Malih Grabovj pri Laškem; Rauter Franc, mlinar iz Prevorja in Bevc Marija, administratorka iz Prevorja ter Fijavč Alojz, gozdni delavec iz Bukovja KLO Vitanje in Bobik Ivana, poljska delavka iz Bukovja KLO Stranice.

UMRLI SO:

Jošt Mihael, kmet iz Gotovelj, star 86 let; Poljak Anton, prenikar iz Bistrice KLO Zagorje, star 77 let; Zimšek Kristina, poljedelka iz Strake gore KLO Prevorja, stara 21 let; Blagočič Marija, poljska delavka iz St. Andraža, stara 76 let; Rebernik Ivana, kmetica iz St. Andraža, stara 78 let; Laubič Mihael, prenužit, iz Straže, KLO Dramlje, star 83 let; Lapornik Eva, gospodinja iz Kuretna pri Laškem, stara 77 let; Vodeb Štefanija, otrok iz Sv. Urbana KLO Slivnica, stara dve leti; Boha Franc, cestar iz Klak KLO Lesično, star 63 let in Bevc Terezija, prenikarica iz Gubna KLO Drensko rebro, stara 87 let.

SOVJETSKA SVOBODA V VZHODNEM BERLINU

Zapadno berlinski list »Der Abend« poroča, da je v vzhodno berlinskih zaporih 10.000 pripornikov, ki so zaprti zaradi ekonomskih in političnih prestopkov. V zaporih v Rummelsburgu je 4000 v Lichtenbergu pa 2500 pripornikov. Zapore v Rummelsburgu so pečevali in bodo v bodoče lahko sprejeli 10.000 oseb.

ZA VEČJI DOPRINOS KROMPIRJA

V Veliki Britaniji so zgradili stroj, s katerim bo omogočeno racionalnejše izkoptavanje krompirja. Prednost novega stroja obstoja v tem, da ne izkoptava samo krompirja, temveč je opremljen s separatorjem, skozi katerega gre krompir, je obložen s ščetkami, ki očistijo krompir zemlje. Izrabljene ščetke se lahko zamenjajo. Posebna naprava na stroju odstranjuje kamenje in večje grude zemlje. Stroj zmanjšuje stroške izkoptavanja krompirja za 75 odstotkov in je plačan že v roku ene letve.

Slika prikazuje novo ameriško letalo F9F »Cougar« v poletu. Letalo doseže hitrost okrog 1000 km na uro. Čeprav je hitreje od svojega prednika »Panther-ja«, je njegova hitrost za vzletanje in pristajanje ista ter je zelo primerna za uporabo na letalozaliskah.

FIZKULTURA

Prvenstvo republiške lige

MURA:KLADIVAR 1:1 (1:1)

V četrtem kolu republiške nogometne lige je celjski Kladivar gostoval v Murski Soboti in igral s tamkajšnjim Muro neodločeno. Tudi v tej tekmi se je odražala neefektivnost Kladivarjevega napada, sicer bi prinesel domov obe točki. Izredno dobro je igrala obramba. Odlično sta igrala tudi tokrat četer in Dobrajc. Slednji je v tej tekmi mnogokrat igral z napadom, vendar je imel pri streljanju izredno smolo, saj so se njegovi močni udarci na vrata nasprotnika odbijali od igralcev Mure. Kladivar je proti koncu drugega polčasa močno pritisnil nasprotnikovo enajstoročje v obrambo, toda zaradi nepreciznega in slabega streljanja ni mogel doseči zmagoznega zgoditka.

V predtekmi sta odigrali obe mladinski moštvi prijateljsko tekmo in je mladina Mure po zaslugi izredno nesigurnega vratarja Kladivarja zmagala s 3:2. Sodnik je izključil mladince Kladivarja Čoklič Edija in Kokotca zaradi ugovarjanj njegovim odločitvam. To kaže na slabo disciplino. Tudi Kwartić je bil izredno nediscipliniran in bi tudi njegova izključitev bila povsem upravičena. Mladinci Kladivarja imajo vse pogoje, da postanejo dobro in solidno moštvo, vendar je predpogoj disciplina, na katero mora vodstvo bolj paziti in nedisciplinirane tudi kaznovati.

ZELEZNICARSKO ŠPORTNO DRUŠTVO CELJE

igra v tekmovalju mariborske podzveze

V nedeljo dopoldne je bilo v Mariboru ustanovno zborovanje vseh nogometnih klubov novoustanovljene mariborske podzveze. Tudi vsi celjski klubi in sekcije spadajo pod mariborsko podzvezo, le s to razliko, da imajo svoj okrožni odbor v Celju. Na tem zborovanju je bilo sprejetih vrsta zelo dobrih sklepov za razširitev in nadaljnjo demokratizacijo našega nogometa in uvedbe tekmovalne discipline v drugih športnih panogah med nogometne, posebno pa vadbe in tekmovalne v streljanju ter bodo v ta namen organizirana posebna tekmovalja.

V ligi mariborske podzveze bo tekmovalo 10 moštev, in sicer Kovinar Tezno, Kovinar Štore, Studenci pri Mariboru, Drava Ptuj, Rakičan Murska Sobota, Fusinar Guštanj, Rudar Velenje, Usnjar Šoštanj, ZSD Celje.

Povečana izbira NAMIZNIH VIN IN NOVE CENE NA VELIKO

Nudimo franko naša klet v Ljubljani:

- BELO NAMIZNO 11% po 60° - din za liter
- CVILEK iz VZ Kostanjevica in VZ Brežice 10% po 55° - din za liter
- REBULA - Brda 11-13% od 59° - do 65° - din za l
- MALVAZIJA - Istra 11-13% od 72° - do 83° - din za l
- REFOŠKO - Istra 10-12% od 68° - do 80° - din za l

in sortna steklenična vina iz Štajerske in Primorske

Veletrgovcem dajemo popust po dogovoru

Na zalogi imamo vedno pristno domačo slivovko in v zastopstvu veliko izbiro najboljših »M A R A S K A« likerjev

Prepričajte se o kakovosti naših vin z neposredno pokušajo pr

SLOVENIJA - VINO LJUBLJANA

V. KOLO REPUBL. NOGOMETNE LIGE

V nedeljo gostuje v Celju trenutno najboljšo moštvo republiške nogometne lige, mariborski Zelezničar. Za to srečanje bo Kladivar nekoliko ojačil napad z nastopom Posineka, ki bo gotovo vnesel nujno potrebno efektivnost. Tako da bo moštvo Kladivarja verjetno izgledalo takole: Klanjsek, Petelinsek, Mauer, Dobrajc, Cater, Florenini, Stanežič, Koptar, Coh, Posinek, Firm.

Tekma se začne ob 15.30 in jo sodi ljubljanski sodnik, Stepanovič.

V predtekmi se srečata v mladinski prvenstveni tekmi celjskega okrožnega tekmovalja mladini ZSD Celje II : Kladivar II.

PRVENSTVENE ROKOMETNE TEME Branik : Celje 3 : 15

Pred mnogostrojnimi gledalci se je na igrišču Zelezničarja predstavilo sodniku moštvo Celje v sledeči postavi: Šmid, Gmajnar, Cizelj, Ursič, Polutnik, Jezernik, Bukovac, Poznik, Zakrajsek, Ramskugler in Pjavž. Igrišče je bilo odlično pripravljeno in je obema moštvovaloma dovoljevalo res neovirano igro. Prvi so bili uspešni domačini. Čerpes je z lepim strelom pod prečko dosegel prvi gol za domačine. Celjani osvajačo hitro teren in nenehno so pred golom domačinov. Niz res lepih akcij se je končalo z golom. Po vodstvu 7:1 so Celjani začeli popuščati. Igra je izgubila na zanimivosti in hitrosti. Napadatelji so po vrsti zapravljali res najljepše prilike. Pri tem je prednjačil Zakrajsek, ki mu soga ni in ni hotela v mrežo. Z rezultatom 10:2 sta moštvi odšli na odmor. Prva polovica drugega polčasa je minila brez gola. Serija strelom na gol in mimo gola je dala slutiti, da Celjani igra ne jemljejo preveč resno. Številne, dobro zamisljene kombinacije so končavale s slabim ali netočnim strelom na gol. Šele zadnjih 10 minut je bila igra zopet živahna. Še 5 golov, ki so bili doseženi, to potrjuje. Redke napade domačinov je obramba z lahkoto razbila. Igralci Branika niso bili tako slabi kakor kaže rezultat. Preveč zadržujejo zogo, nepotrebnost vodenje pa jim onemogoča hitro osvajanje terena. Obrambo imajo slabšo kakor napad. Igralci so bili disciplinirani in sodnik ni imel težke naloge.

D. Grobelnik

Fina mehanika za popravila pisalnih in računskih strojev, fotoaparatorov, nalivnih peres itd.

CELJE, Tomšičev trg št. 10 Telefon 217

Celjska srednješolska mladina na Golteh

V izvedbi aktivna učiteljev za telesno vzgojo se je v dne 4. do 6. t. m. vršilo na smučiških Medvedjaka na Mozirskih planinah smučarsko prvenstvo celjskih srednjih in strokovnih šol. Udeležilo se ga je 70 tekmovalcev iz 6 zavodov. Tekmovali so v smuku, veleslalomu in skokih, dočim so v ostalih disciplinah bila tekmovalja opravljena v Celju že meseca februarja. Vreme je bilo v teh dneh ugodno, sneg za smučanje pa idealen. Vse to je v mladih ljudeh vzbujalo prijetno razpoloženje, ki se je stopnjevalo do samega tekmovalja. Marsikateri tekmovalci je ob ogledovanju proge za veleslalom go-drnjal misleč, da je preveč zahtevna. Ob samem tekmovalju pa je slihermi spremenil svojo bojazen v izredno navdušenje. Na cilju

se je razvila živahna razprava med tekmovalci o vtihih s tekmovalja. Kljub majhnemu številu funkcionarjev je bila organizacija tekmovalja odlična, k čemur so pripomogla tudi tehnična sredstva (telefonska zveza).

V smuku starejših mladincev je zmagal Tkave I. gimnazija s časom 41,8 pred Cetinom. Tudi v tekmovalju ekip je bila prva I. gimnazija pred Ekonomsko srednjo šolo. Pri mlajših mladincih je zmagal Veber IKŠ s časom 47 sekund. Tudi v ekipnem prvenstvu je zmagala v tej skupini IKŠ. V smuku mladink je bila prva Bratuša Učiteljske. Istotako je v ekipnem zmagala ekipa Učiteljske.

V slalomu starejših mladincev je zmagal Četina Peter s časom 55,8. Zmagala je ekipa I. gimn. s skupnim časom 415,3. V skupini mlajših mladincev je zmagal zopet Veber IKŠ s časom 1.02,5. Zmagovalka v ekipnem zopet IKŠ. V slalomu mladink se je uveljavila na prvo mesto Vivodova Učiteljske s časom 53,5, v ekipnem je tudi prva ekipa Učiteljske. V skokih je zmagal Četina z 191,5 točkami s skokoma 13 in 14 m.

ŠAH

ŠAHOVSKI TEDEN V CELJSKEM OKROŽJU
Izvedba šahovskega tedna je razgibala vse večje šahovske enote v celjskem okrožju. Nekatera društva, odnosno klubi in sekcije so v tem tednu imeli dan na dan razne šahovske prireditve; simultanke, predavanja, dvoboje, brzoturnirje, mladinski in pionirski šah, šahovske prireditve na gimnazijah, strokovnih šolah ipd. Okrožni odbor je samo od najboljših enot kot so: šahovska sekcija KUD Ivan Cankar Zalec, ŠD Savinjski šahovski klub, ŠD Kovinar Gaberje in ŠK Rudar Trbovlje, prejel poročila o tistih prireditvah, da jih je težko sproti registriral.

OBČNI ZBOR OKROŽNEGA ŠAHOVSKEGA ODBORA

Okrožni šahovski odbor v Celju je imel redni občni zbor v nedeljo 30. marca. Po izbranih poročilih vseh referentov in vzpodbudnih besedah zastopnika SZS prof. Vagaje je bil izvoljen z malimi spremembami stari odbor na čelu s predsednikom tov. Pipan Francem. Novi odbor si je zadal obširen program, predvsem pozivitev šaha med delavskimi in kmečkimi slojem, z ustanovitvijo šahovskih sekcij po našem podeželju.

ŠAHOVSKA IZLOŽBA V LJUDSKEM MAGAZINU

Šahovski dom v Celju je za šahovski teden priredil v izlozbi ljudskega magazina šahovsko izložbo s šahovskimi rekviziti, šahovsko literaturo s slikami iz našega šahovskega življenja in šahovske olimpijade v Dubrovniku. Izložba je vzbudila mnogo pozornosti.

OBJAVE IN OGLASI

OBJAVA

Izvršni odbor MLO Celje je na svoji seji dne 28. februarja 1952 sprejel v načelu, s pripombami, generalni urbanistični načrt za mesto Celje, izdelan po Zavodu za urbanizem in komunalno tehniko v Ljubljani.

V smislu določil 10. člena »Temeljne uredbe o generalnem urbanističnem načrtu« (Ur. l. LRS št. 68-1949) bo načrt izložen na splošni vpogled pri Mestnem projektivnem biroju v Celju, Titov trg 3-II v času od 14. 4. do vključno 14. V. 1952.

Vabimo interese, da vpišejo svoje pripombe in predloge v knjigo predlogov v razstavnem prostoru ali pa predložijo iste pisмено Mestnemu ljudskemu odboru do zaključka razstave.

Poverjenik za lokalno gospodarstvo MLO Celje: Skomina Rafko l. r.

REZ. OFICIRJEM JLA MESTA CELJA

sporočamo, da bo v sredo 16. aprila 1952 ob pol 8. zvečer v Klubu ljudskih poslanecv in odbornikov OF (Jurčičeva ulica - bivši klub UDV) prvi sestanek vseh rezervnih oficirjev mesta Celja. Vabljeni so vsi rezervni oficirji. Opozorjamo, da smo poslali vsakemu na njegov naslov vabilo, vendar ni izključeno, da marsikateri oficir ne bo dobil vabila, ker je spremljen naslov ali pa ga ne bo doma, ko se bodo vabila razpošiljala.

Mestni odbor združenja rezervnih oficirjev FLR Jugoslavije Celje

V PROSLAVO DNEVA ZELEZNICARJEV

pridijo celjski železničarji ob sodelovanju SKUD »France Prešeren« in ZSD Celje dne 14. aprila:

Nogometno tekmo Kovinar Štore:ZSD Celje ob 15. uri. Mladinska predtekma Kladivar Celje : ZSD Celje. Komemoracija pred spominsko ploščo na peronu postaje ob 18. uri. Koncert godbe na pihalu »France Prešeren« ob 19. uri pred postajo. Rokometne in košarkarske tekme ob 19.30 pred postajo. Družabna prireditev v prostorih Uniona ob 20. uri s sodelovanjem orkestra »Ronny«.

Delovna kolektivna sekcija za vzdrževanje proge in postaje počastita svoj praznik z izvolitvijo upravnih odborov.

POZIV

Pozivamo svoje pokopalnice, pokopanih na pokopališču v Čretu in na pokopališču na Golovu, ki imajo ograjene družniške prostore in grobnice z železno ograjo in so iste že v slabem stanju, da jih prenovojo v roku dveh mesecev, to je do 15. junija 1952. Ograje, ki ne bodo v tem času očiščene in prepleskane, bomo odstranili s pokopališča. Obenem pozivamo na redno vzdrževanje grobov, ker lastniki zanemarjenih grobov izgube pravico do podaljšanja najemne dobe v smislu Pokopališkega reda.

GOSTUJTE V OKRAJNEM LETNEM GLEDALIŠČU V GRIZAH

Okrajni IO LPS iz Celja-okolice vabi vse kulturnoetniške skupine iz svojega teritorija in območja Celje-mesto, da v bodoči letni sezoni gostujejo v Okrajnem letnem gledališču v Grizah.

Lepa prirodna okolica, akustično, amfiteatralno gledališče, ki je vedno do zadnjega kotička zasledeno s kulture željno publiko, bo navdušilo tudi same nastopajoče.

Dopise s prijavitelji za gostovanje, odnosno željami za informacije, pošiljajte na naslov: Okrajni izvršni odbor Ljudske prosvete okrajna Celje-okolica, Celje, Trg svobode.

POZIV

Tistega, ki si je sposobil v svoji delavnici rezilo za rezanje navojev za vodovodne cevi zračno od pol cole do ene cole, prosim, da jo takoj vrne. Dolžan Franjo, Celje

SPREJMEMO V STALNO SLUŽBO

samske konjarje, ki so vajeni vožnje in poljskih del ter dva kravarja, ki sta vajena molče. Hrana in stanovanje pri podjetju, plača po uredbi. Ekonomija Celje, Lava 9

KUPIM polovico hiše (manjše), ali drugo družinsko stanovanje v mestu ali v neposredni bližini. Naslov v upravi lista.

PRODAM rabljen domač kmečki mlin (mala) za sito z naravnimi kamni na motorni pogon. A Zupančič, Celje, Ipavčeva 6.

PRODAM baterijski 3-cevni radioaparator (dij. 11.000), foto »Agfa 6x9 (din 3000), gramofonski kovček s slovenskimi ploščami in 10 kg časopisnega papirja. Aškerc, bivši sejmaj, St. Rupert, p. Šv. Jurij pri Celju.

PRODAM visoko brevo mlado kozo. A. Zupančič, Celje, Ipavčeva 6.

KONJA delovnega in zebre prodam. Gola Brezova, Smartno v R. d.

PRODAM dobro ohranjen dvosedezni otroški športni vozček. Poizve se pri Leban Alojz krajčar, Ljubljanska cesta 6, Celje.

PRODAM razne pohištvene predmete. Naslov v upravi lista.

PRODAM zimne madrace. Naslov v upravi lista.

PRODAM nove tarok karte. Naslov v upravi lista.

ISCEM VINICARJA — strokovnjaka v bližini okolici mesta Celja, (lahko tudi urovo kolence). Nudim vse ugodnosti — plačilo po dogovoru. Pisemne ponudbe na upravo lista.

TRGOVSKA POMOČNICA išče primerno za posilitev. Naslov v upravi lista.

PRAZNO SOBO s posebnim vchodom v središču mesta Celja išče drz. namesteneec (samski). Naslov v upravi lista.

OSEBA, ki je te dni izgubila denik, dokazni naslov najditelja na upravi lista.

DNE 8. aprila sem izgubil od Zidanska proti Bukovčaku na Teharje plahto za voz. Najditelja prosim, da mi jo vrne proti nagradi, ki bi bila vrednosti, kakor plahta. (Plahta ni bila moja last). Klinc Ivan, Nova cerkev št. 17.

NA SUMU IMAMO OSEBO, ki je vzela v nedeljo izpod kozolca v Medlogu dvokotilo (zelene barve). Da se izogne sodnemu postopku, naj mi jo čimprej vrne na omenjeno mesto.

PREKLICUJEM neresnične besede, ki sem jih izrekel v zadevi stanovanja o Lebanu Ivanu, ter se mu zahvalujem, da je odstopil od tožbe. Anderlič M.

PREKLICUJEM KRST svoje hčerke Nade, ki je bila krščena brez moje vednosti. Doler Stanko, Nova vas.

PREKLICUJEM KRST svoje hčerke Darinke, ker je bil izvršen brez moje vednosti. Kljnar Jakob, Celje.

PREKLICUJEM KRST svojih otrok na im. Marija in Vlasta, ker je bil izvršen brez moje vednosti. Miakar Franc, Velenje 63.

PREKLICUJEM KRST

mojih otrok Janeza in Slavkote kot neveljavna. Brgrlec S., Paka pri Velenju.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Torek, dne 15. aprila ob 14.30: Roš-Goriniček Desetletica. Alenčica. Zaključena predstava z zunanje šole.

Četrek, dne 17. aprila ob 14.30: Ivan Cankar: Hlapei. Zaključena predstava za strukovne šole.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Dne 13. aprila 1952 tov. dr. Sevik Maksim Ljubljanska cesta 36. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote opoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO METROPOL

Od 8. do 14. aprila 1952, angleški film: »BAGDADSKI TATIČ«
Od 15. do 17. aprila 1952, jugoslov. film: »DEEK MITA«
Od 18. do 23. aprila 1952, francoski film: »VARUJTE SE PLAVOLASK.«

KINO DOM

Od 11. do 14. aprila 1952, jugoslov. film: »KEKEC«
Od 15. do 17. aprila 1952, ameriški film: »KEY LARGO«
Od 18. do 21. aprila 1952, francoski film: »BRATA BOUYQUINQUANT«

KOLODVORSKA RESTAVRACIJA na celjski železniški postaji

nudi svojim cenjenim gostom

pristna izbeana štajerska bela vina iz Slovenskih goric

Vsak čas so na razpolago topla in hladna jedila

Okrepčajte se na potovanju v naši restavraciji, kjer boste vljudno postreženi

VAŠE ŽELJE — NAŠA DOLŽNOST!

Stane Terčak

ŽIVI ZID

Solska deca, ki je stopala na čelu kolone in ob straneh, je v smrtnem strahu dosegla mostiček. Bila je rešena. Dva otroka sta bila težje ranjena in sta umrla. Naše bolničarke so ranjenima malčkoma nudile prvo pomoč.

Prvi del borbe je bil končan. Trajal je pet do šest minut. Zaseda je prerezala pot Svabom. Prvi del povelja je bil izvršen. Vsa njihova predhodnica, kar jih je ostalo živih, teh pa je bilo malo, se je kopala v ledeni Gračnici. Na cesti pa so se motno lesketale švabske brzostrelke in puške, ki so jih odmetali Fricl.

Svabi, ki so rinili za predhodnico, so se hitro znašli. Kolona, ki je nastopala za predhodnico, je zasedala položaje nasproti naši zasedi v višji legi. Ni minulo pet minut in že so tolkli švabski »šarci« v bok zasede. Naša četa se je znašla v močnem ognju lahkih in težkih mitraljezov. Okoli nas se je prašila zmrzla zemlja in drobci odkrušenih skal. Vsi trije mitraljezi so začeli sejati smrt na zasneženo jaso nad drugo četo. Nemške mitraljezne trojke so zavzemale položaje na tej jasi, ki je bila strma kakor streha. Tu pa tam se je prekopicnil zelenec in se valil po strmem bregu do ceste, kjer je negiben obležal. Svabi so imeli vlikansko premoč v težkem orožju. Z vsakim trenutkom so nas močneje napadali. Divizijska komora se je že prebila preko ceste in potoka in se odmikala v nasprotni hrib po ozki stezi. Serčerjeva brigada se je v največji naglici razvijala za borbo na vrhu, da zaščiti prihajajočo komoro, če bo potrebno.

Gašper, namestnik komandanta Serčerjeve brigade, eden najhrabrejših oficirjev v diviziji, je dal bataljonu znak za umik. Zadnji borec v koloni je bil na varnem. Pobožje nad prvo četo je bilo tako strmo, da je bilo izključeno prebiti se po strmini na vrh hriba. Borec je obveščal boreca, naj se potegne k glavni bataljona. Prvi so začeli zapuščati položaje najoddaljenejši. Svabi so opazili naš premik in so pritiskali za nami z vso silo. Za našim hrbtom se je razvijala za borbo kolona, ki je šela nad tisoč mož.

Vzdolž ceste so sipali švabski mitraljezi dolge rafale. Njihovi fosforni svetleči se izstrelki so risali v zraku dolge žareče črte. Te črte so nam kazale smer njihovega obstreljevanja. Prva četa se je pomikala po majhnem kolovozu vzporedno s cesto. Gozdici, po katerem smo se prebijali, je bil le delno porasel z grmičevjem in redkim smrekovim koševjem. V dolgih skokih smo se poganjali skozi gozd. Mimo ušes so nam živigale švabske krogle. Pobesneli Svabi so nam pošiljali smrtonosne pozdrave, da bi se maščevali za svoje »kamerade«, ki so ležali mrtvi in ranjeni v soteski. Na cesti, nekaj korakov od nas, pa so se motno lesketale brzostrelke in puške. Zapeljivo so nas vabile. Bile so za nas velika izkušnja. Toda, kdor bi stopil le korak proti cesti, bi se lahko pobratil s smrtjo.

Od vsega bataljona, ki je bil v zasedi, je ostal pri njih samo komandant Ilija Badovinac.

Vsi partizani so ga poznali po njegovih drznih dejanjih. Boril se je na Dolenjskem, Notranjskem in Hrvaškem, kjer so slovenske in hrvaške brigade obkrožile nad štiri tisoč Italijanov, je bil na čelu svojih fantov, ki so vdrli v sovražni obrambni sistem. Širokopleči, vedno nasmejeni Belokranjec, pravi velikan med nami, ni poznal strahu. Bil je človek železnih živcev in mišic.

Rešiti ga nismo mogli. Ostal je v soteski. Komando bataljona je prevzel politikomisar Martin.

Nad mostičkom na desni strani Gračnice sta se četi združili. Partizan Ivan je prisopihal zadnji. Polglasno je zaklel. Za njim se je usul rafal iz brzostrelke.

»Hudiči, komaj sem se jim izvil. Še minuto ali dve in bilo bi prepozno,« je zagodrnjal. Stisnil se je za skalo in spustil dol rafal na švabsko predhodnico, ki se je oprezno pojavila iz zaovinka. Res, prvi čas se je izmuznil. Patrulja je sklenila obroč.

Po cikcakasto izpeljani poti smo se v velikem razmaku pomikali v breg. Toda nasprotno pobožje se v višini košenice na naši strani zasedli Svabi in tolkli na vsakega posameznega boreca, ki se je pokazal iz gozdčka. Morali smo prekoračiti to zadnjo čistino, ki je bila najbolj nevarna. Politikomisar Martin je držal z zaščitnico ta položaj. Trrrrr-rrrrrr se je oglašal njegov mitraljez v soteski in gozdove na nasprotno pobožje. »Fantje, ta položaj je treba držati, dokler se ne prebije zadnji borec iz soteske do nas!« nam je zaklel. Nihče ni odgovoril. Vsak je še tesneje stisnil puško vsak je bil prirasel na svojem položaju. Od vseh strani se je usipala na nas toča krogel. Od časa do časa so padle v našo bližino mine z ostrim, oglušujočim pokom. Njihovi drobci so se odbijali od skal in jih drobili, grizli smrekovje in bukovec. Debele veje so padale po tleh. Borci se niso umaknili niti za korak. Kurir Jože je zadnji prekoračil nevarno mesto in javil, da so se vsi tovariši srečno izvili iz soteske.

Martin je zapovedal umik. Drug za drugim smo v razdalji deset do petnajst metrov prečkali čistino. Z velikimi, dolgimi skoki, smo se v visokem snegu, vsi potni in hropeči, zaganjali preko nje, da čimprej dosežemo previs, ki je nudil varno zavetje. Šlo je za življenje!